XLII NR. 17 [illegible] TUESDAY, KOVO-MARCH 5 D. 1957 M. [illegible] 10 CENTŲ

Izraelis rengiasi išsikraustyti

TAIP ĮSAKĖ BEN GURION, O SPAUDA VADINA AMERIKĄ IŠDAVIKAIS

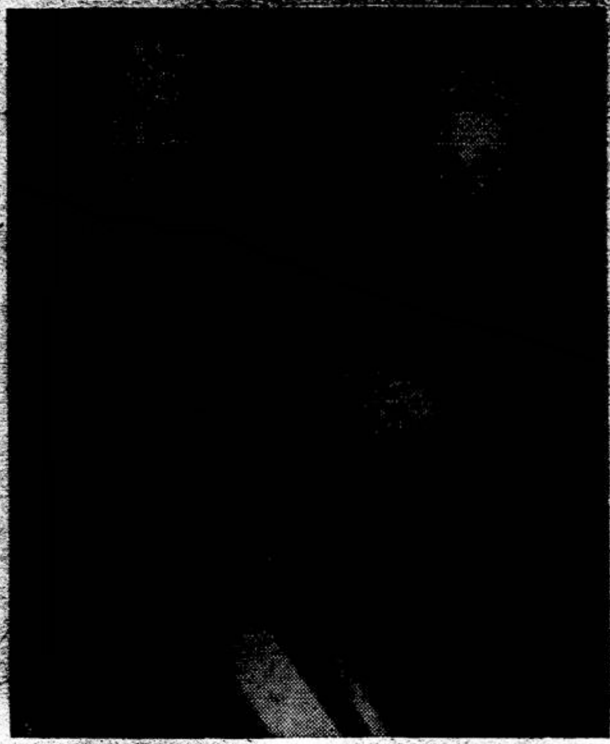

CHARLES EVANS WHITTAKER. 56 metų, su žmona. Jį prezidentas paskyrė teisėju į vyriausiąjį teismą.

Izraelio pasitraukimas iš Gazos ir Aqabos sričių šeštadienį vėl pakibo ore. Izraelis pranešė, kad jo atstovas turi toliau derėtis su Amerikos vyriausybe dėl garantijų. Priežastis ta, kad po Amerikos atstovo Cabot Lodge jr. kalbos vasario 1 Jungt. Tautose ir po valst. sekretoriaus J. F. Dulles pareiškimo Izraelis pasijuto negaunąs jokių realių garantijų. Izraelio spauda Amerikos elgesį vadino "apgavimu" ir "išdavimu".

Izraelis nerado Amerikos atstovo kalboje pareiškimo, kad Egiptas nebegrįš į Gazą. Atstovas pasakė, kad Gazos klausimas bus sprendžiamas pagal 1949 paliaubų sutartį. Iš to Izraelis pasidarė išvadas palankias Egiptui. O valst. sekr. Dulles prasitarė, kad Amerika nedavusi jokių pažadų ir jokių koncesijų. Izraely tai sukėlė didelį susijaudinimą. Šeštadienio posėdy Izraelio vyriausybėje pasireiškė didelė opozicija prieš ministerį pirmininką. Jis buvo kaltinamas be garantijų sutinkąs pasitraukti iš Egipto. Pirmadienį žodį taria parlamentas. Nuo jo priklausys pasitraukti ar ne. Miestuose ėjo na mitingai, kai kur su reikalavimais paleisti vyriausybę, paleisti parlamentą ir šaukti naują.

Prezidentas Eisenhoweris kovo 2 vakare pasiuntė Izraelio min. pirmininkui laišką, ragina paskubinti išsikraustymą iš Egipto. Priminė, kad Izraelis "neturės pagrindo to gailėtis". Tikima, kad Izraelis, vis dėl to išsikraustys. Pirmadienį min. pirmininkas Ben Gurion įsakė tęsti paruošiamuosius išsikraustymo darbus.

KAI SAKAI ARABAM, DEJA, GIRDI IR IZRAELIS

Amerikos spauda stebis, kodėl Izraelis atidėlioja išsikraustymą, kada jau viskas buvo veik sutarta. Viena iš priežasčių gali būti Izraelio vidaus politikos reikalai. Prieš savo tautą Izraelio vyriausybė turėjo sudaryti įspūdį, kad ji ne veltui kariavusi ir kad gauna dabar tikras garantijas, jog Egiptas nebeužpuldinės. Amerikos pareigūnų paskutiniai pareiškimai, kad jokių koncesijų neduoda, sugriovė tas iliuzijas Izraely ir pasunkino min. pirmininko padėtį prieš tautą. Suprantamas ir tų Amerikos pareigūnų noras sudaryti įspūdį arabam, kad Amerika yra "nuolaidų" nepadarė, kaip arabai buvo kaltinę.

Arabai nėra vieningi dėl Eisenhowerio programos

Sueso kanalo klausimas ir Eisenhowerio programa viduriniam rytam pereitą savaitę taip pat buvo pajudintas. Nasseris po šešių savaičių vilkinimo sutiko, kad du likę laivai kanalo dugne būtų tuojau keliami.

Tačiau klausimas, kas valdys kanalą, paaštrintas buvo arabų valdovų konferencijos Kaire. Ten buvo pritarta, kad Suesas turi būti visiškoje Egipto priklausomybėje. Palankumo Eisenhowerio programai nepajėgė Saudi Arabijos karalius įkvėpti kitiem arabam. Buvo pasisakyta tik už neutralumą. Komunizmas nebuvo pasmerktas. Labiausiai to neutralumo siekė Egiptas ir Syrija. Jordanija buvo labiau susvyravus. Tokiu būdu iš arabų valstybių Vakarai turi sąjungoje tik Iraką (Bagdado sutarties dalyvis). Savo politika artimas Vakaram ir Lebanonas.

TUNISAS SU VAKARAIS

Tuniso min. pirmininkas Bourgiba kovo 1 pareiškė, kad Tunisas dedasi prie Vakarų bloko. Atmeta neutralumą, kurį skelbė Egipto, Syrijos, Jordanijos ir Saudi Arabijos valdovai.

GEN. E. L. M. BURNS apžiūri norvegų dalinį, kuris yra pasiryžęs įžygiuoti į sritis, kurias dabar Egipte yra užėmę izraelitai.

MASKVA GRASINA VOKIEČIŲ NEATIDUOSIANTI

Maskva tebesiblaško, siūlydamasi su bendradarbiavimu, tai vėl kaltindama, kad jos bendradarbiavimo nepriima ar rengia karą prieš "taiką mylinčias demokratijas". Dabar Maskvos puolimai nukreipti prieš vakarų Vokietiją. "Pravda" ir "Izvestija" ėmė kaltinti Vokietijos kancl. Adenauerį, kad jis išsisukinėja nuo bendradarbiavimo, kurį pasiūlė Sovietų min. pirm. Bulganinas laiške vasario 5. Į tą laišką Adenaueris atsakė, kad pritaria prekybos santykiam tarp Vokietijos ir Sovietų, bet tikrą draugiškumą tarp Sovietų ir Vokietijos gali duoti tik Vokietijos sujungimas. Prisiminė ir vokiečių grąžinimą iš Rusijos.

"Pravda" ir "Izvestija" dėl Adenauerio atsakymo rašo, kad Vokietija ignoruoja rytų Vokietiją, kad jokios vokiečių repatriacijos daugiau nebebus. Vokiečiai, kurie gyvena Sovietų Sąjungoje, esą Sovietų piliečiai. "Visos kalbos apie jų repatriavimą yra toliau beprasmės", sako "Izvestija".

TRUKDYTUVŲ UŽDANGA

Sovietai sustiprino radijo trukdytuvų uždangą nuo Vengrijos sukilimo laikų. Pastatyta apie 1000 trukdytuvų. Labiausiai jie nukreipti prieš Amerikos Balsą, Laisvosios Europos radiją ir Anglijos BBC. Dabar ėmė rūpestingiau trukdyti mažesnius siųstuvus iš Turkijos, Izraelio, Graikijos. Romos, Vatikano, Ispanijos, Kanados, Prancūzijos. Pastebėta, kad nori sutrukdyti Vakarų transliacijas, skirtas vidurinių rytų klausytojam.

Trukdytuvam Sovietai išleidžia apie 1 milijardą dol. per metus, arba dvigubai daugiau negu savo programom. Atsižvelgdama į tai, kad Sovietai pristatė pagal Persijos ir Turkijos sieną trukdymo stočių, Amerikos informacijos tarnyba rengiasi statyti naują siųstuvą Turkijoje.

RAKETA Į MĖNULĮ

Raketą į mėnulį galima bus išsiųsti penkerių metų laikotarpy, — pareiškė gen. H. F. Gregory, karinės aviacijos mokslinio tyrinėjimo direktorius.

● **Pijus XII** šeštadienį susilaukė 81 metų amžiaus ir 18 metų nuo išrinkimo popiežium.

● **Prancūzijos** ministeris pirmininkas Mollet iš Amerikos nuvyko į Kanadą. Amerikoje jis norėjo sušvelninti santykius su Amerika, kurie buvo pablogėję po Egipto invazijos. Neslepiama, kad skirtumai tarp Amerikos politikos ir Prancūzijos yra, nes Prancūzija tebėra kolonialinė valstybė.

● **Suomiją** ištiko ūkinė infliacija, kylant pragyvenimo lygiui ir kylant reikalavimam didinti atlyginimus bei kainas. Agrarų partijos ministeriai pasitraukė iš valdžios, kai nebuvo pakelti atlyginimai ūkininkam už ūkio gaminius.

● **Prezidento Eisenhowerio** programa viduriniam rytam bus senate priimta antradienį ar trečiadienį, nors demokratai labai aštriai puola valst. sekr. Dulles užsienio politiką.

● **Eisenhoweriui** paskirtas helikopteris, kad iš Baltųjų Rūmų greičiau pasiektų golfo aikštę. Didesnis helikopteris bus susisiekti su farma.

● **Irako** atstovas pareiškė nepasitenkinimo, kad New Yorke sustiprėję nusistatymas prieš arabus. Jis norėtų, kad Jungtinės Tautos būtų ne New Yorke.

● **Gaza** yra 25 mylių ilgio ir 5 mylių pločio.

VOKIEČIAI DUODA PINIGŲ

Vokietija sutiko duoti 140 mil .dol. Anglijai, kad galėtų išlaikyti Vokietijoje stovinčias 4 anglų divizijas ir laivyną. Pinigų prašo taip pat Prancūzija, Olandija, Danija.

SUKILIMAS INDONEZIJOJE

Indonezijoje rytinės provincijos kovo 2 sukilo prieš centrinę valdžią. Reikalauja autonomijos. Sukilimui vadovauja karininkai. Sukilėliai pareiškė per radiją, kad sutinka derėtis su centrine valdžia, bet toji rengiasi sukilimą numalšinti ir išlaikyti savo rankose visus 80 mil. gyventojų. Indonezijos prezidentas Sukarno yra prokomunistiškas. Prieš savaitę jis paskelbė traukiąs į vyriausybę komunistus. Vakarų demokratija, — kalbėjo jis per radiją — nėra tikra demokratija.

Sukilimui vadovauja iš kalėjimo

Paryžiaus kalėjime stipriai saugojamas nuo spalio mėnesio sėdi arabų sukilėlių vienas iš vadų Ahmed Ben Bella. Prancūzų policijai padarius Paryžiuje ir kitur kratas pas arabus nacionalistus, buvo rasta įsakymų arabam nacionalistam su Bella parašu. Vadinas, jis ir iš kalėjimo sugebėjo vadovauti arabų judėjimui.

● **Vokietijos** prezidentui Heussui susirgus, kalbama, kad po jo prezidentu galįs būti Adenaueris.

Nixonas su gera valia Afrikoje

Viceprezidentas Nixonas jau pasiekė Maroko ir Ghana valstybes. Ten ir kituose Afrikos kraštuose Nixonas nori parodyti Amerikos "gerą valią" jiem padėti ir su jais bendradarbiauti. Nixonas kaip tik aplankys tuos kraštus, kurie išeina gana smarkiu tempu iš Anglijos ar Prancūzijos valdžios ir daros nepriklausomi. Tai kraštai, kurie užima per 11 milijonų kv. mylių ploto, turi 200 mil. gyventojų, jų 97% yra spalvoti, bet 69% jų yra valdomi europiečių. Ten yra dideli žemės turtai, milžiniška darbo jėga ir baisiai atsilikęs gyvenimo lygis.

Nixonas lanko Maroką, Ghaną, Liberiją, Ugandą, Etiopiją, Tunisą, Lybiją, Sudaną.

Anglija duoda, Maskva atima

Anglijos kolonijos smarkėjančiu tempu veržiasi į nepriklausomybę. Pereitą savaitę ją gavo vakarinės Afrikos Pakraštys (Gold Coast) ir pasivadino Ghana valstybe. Ji turi 5 mil. gyventojų. Numatoma duoti nepriklausomybę Nigerijai su 32 milijonais. To pat siekia Uganda, rytinėj Afrikoj kuri yra dabar Anglijos protektorate. Šį mėn. prasideda derybos dėl nepriklausomybės Singapurui. Per 12 metų Anglija jau davė nepriklausomybę daugiau kaip 500 milijonų žmonių. Per tą patį laiką Sovietai atėmė daugiau kaip 100 milijonų žmonių laisvę.

Šviečiantis laikrodis pavojingas?

Anglijos gydytojų laikraštis "Britisch Medical Journal" įspėjo nemiegoti su laikrodžiu ant rankos, kurio rodyklės yra šviečiančios. Ypačiai jeigu stiklas yra sudaužtas. Radijaus spinduliavimas esąs pavojingas.

● **Prancūzai** surado Saharoj naujus naftos šaltinius.

IRDI [illegible] — į [illegible] Philadelphijoje [illegible] tevas, [illegible] E. [illegible], 30 metų, iš Norwoodo, Pa. Ji tik [illegible].

RENKA VOKIETIJOJE, O AGITUOJA AMERIKOJE

Vokietijoje šiemet parlamento rinkimai, o propagandinė dėl jų kova varoma Amerikoje. Atvyko opozicijos vadas socialdemokratų pirmininkas Ollenhaueris ir matėsi su valst. sekretorium ir prezidentu. Bet CDU tuoj pat susigriebė ir atsiuntė parlamento užsienių reikalą komisijos pirmininką Kiesingerį. Dabar atvyko dar ir užsienių reikalų min. von Brentano, kuris paskiau keliaus į Australiją ir Indiją.

Tos kelionės turi sudaryti didesnį kapitalą Vokietijos rinkikų akyse. Bet Amerikoje nebuvo palanki dirva šiem keliautojam, nes spaudos dėmesys nukreiptas į Izraelį. Kiesingeris net daugiau vietos rado spaudoje nei Ollenhaueris. Gal ir dėl to, kad Kiesingeris galėjo visu šimtu procentų pasisakyti už Amerikos politiką, o Ollenhaueris dar turėjo vis pabrėžti, kad socialistai yra priešingi komunistam. Jo pareiškimuose apie nusiginklavimą amerikiečiai nerado didelio skirtumo nuo Adenauerio politikos. Be to, už Adenauerį stoja ir pats Dulles, kuriam Adenauerio politika aiški ir bekompromisinė.

Nors Ollenhaueris buvo tikras, kad rinkimus opozicija laimės, tačiau paskutiniu laiku spauda jau reiškia balsų, kad po Vengrijos įvykių ir Vokietijos gyventojų nuomonės pakitusios vėl Adenauerio naudai.

● **Vokietijos** užsienių reikalų ministeris dr. Brentano kovo 2 išvyko į Ameriką. Svarbiausias pasikalbėjimo klausimas turįs būti Nato kariuomenės mažinimo Vokietijoje klausimas, Vokietijos mokėjimas svetimom kariuomenėm ir Vokietijos pasitarimai su Sovietais.

GROMYKO TAIP PAT ŠYPSOSIS?

ir gundys Amerikos kapitalistus geru bizniu?

Izraelis dabartiniu metu nušviestas visais prožektoriais. Per jį, per vidurinius rytus kitų politinių veikėjų beveik nepastebima. Tačiau tai nereiškia, kad jų nėra ir kad jie politinio žaidimo nerengia. Europos spauda kaip tik daugiau dėmesio atkreipia į tuo tarpu šešėly likusį Maskvos žaidimą.

Maskvos žaidikai pergrupuoti vietom.

Maskvos politinis žaidimas siekia atnaujinti santykius su Washingtonu; rasti susipratimą svarbiausia su Washingtonu, o paskui visi kiti politiniai veiksniai.. savaime.. pasiduos šiom dviem politinėm galybėm. Žaidimas siekia susipratimo status quo pagrindu.

Tokiam žaidimui Gromyko, kuris dabar pastatytas vietoj Šepilovo, esąs tinkamiausias žaidėjas. Viena, Gromyko iš visų sovietinių diplomatų geriausiai pažįsta Amerikos politiką. Nuo 1938 jis buvo Sovietų atstovybės patarėjas Washingtone, nuo 1943 jis buvo atstovas, nuo 1946 vadovavo delegacijai Jungt. Tautose, jis taip pat 1955 dalyvavo Ženevos konferencijose. Antra, Gromyko, būdamas Amerikoje, turėjo plačius ryšius su Amerikos kapitalo didžiūnais — Bernard B. Baruchu, Winthropu Aldrichu, J. B. Hancocku, su "General Electric" prezidentais ir vadovybe, su "Chase Bank", "Metropolitan Life Insurance" ir kitais finansiniais magnatais. Tai buvo vis respublikonai, kuriem Gromyko buvo aiškinęs, kokios didelės galimybės būtų privatiniam Amerikos kapitalui Azijos ir rytų Europos rinkose.

Trumaną išrinkus prezidentu, Gromyko buvo atšauktas iš J. Tautų, ir jo ryšiai nutrūko. Tačiau vėliau, kai Gromyko buvo paskirtas viceministeriu, juos vėl atnaujino. Dar pernai jis lankėsi pas Baruchą namuose.

Kai Maskva mėgino susiartinti su Belgradu, Gromyko buvo nustumtas į užpakalį. Kai dabar planavo artintis su Washingtonu, Gromyko esąs tinkamiausias tam vyras. Jis turi pradėti naują Ženevos šypsenų politiką.

● **Jugoslavija** po to, kai Maskva nutraukė piniginę paramą, vėl labiau suka į Vakarų pusę. Sutiko dėtis net prie Europos [illegible] vienybės.

● **Anglijos** per metus komunistų skaičius iš 34,000 nukrito iki 26,700.

Taip buvo renkama Lietuvos Taryba

LIETUVA 1917 METAIS

Vysk. J. Staugaitis pasakojo, kaip sunku buvo Vilniaus konferencijoje susitarti. Padėjo viena netikėta aplinkybė . . .

"Antrąją pasitarimų dieną visai mums netikėtai, atvyksta į posėdį prel. Olšauskas ir dr. Purickis. Juodu atvažiavo iš Šveicarijos, vadinasi, iš neutraliosios teritorijos, iš kurios aiškiai matyt politinė konjunktūra. Juodu nupasakojo, kad karas jau einąs prie galo, kad vokiečiai turėsią kapituliuoti. Tai matą ir blaivieji Berlyno politikai. Po karo, žinoma, įvyks taikos konferencija, kuri ir nulems kaip kitų, taip ir mūsų šalies likimą. Dabar reikia būtinai organizuoti kraštas, kad būsimoji taikos konferencija galėtų matyti, jog Lietuva iš tikro gali pati save valdyti.

Kai dėl vokiečių siūlomų konvencijų, tai ir jų perdaug nesą ko bijoti, nes naujųjų valstybių santykius su kaimynėmis, be abejonės, nustatytos taikos konferencija.

Šitie naujųjų svečių argumentai įtikino konferencijos daugumą. Nusistatyta duoti vokiečiam jų pageidaujamą dekliaraciją ir eiti prie Tarybos rinkimo.

. . . Aišku, kad dėl tos dekliaracijos kilo nemaža ginčų. Buvo ginčijamasi ne tik dėl kiekvieno sakinio, bet ir dėl kiekvieno žodžio. Galų gale dekliaracijos tekstas buvo priimtas ir įteiktas vokiečių valdžiai. Ji juo šiaip taip pasitenkino. Taigi jau galėjome eiti prie tarybos rinkimų.

Kad ir socialistai gana triukšmavo, vis dėlto paaiškėjo, kad konferencijoje nepalyginama dauguma yra katalikų, jų todėl rankose buvo rinkimų pasėkos . . . Į tarybą reikėjo išrinkti — taip buvo susitarta su vokiečiais — 20 žmonių. Mes ir sustatėme jų sąrašą. Norėjome, kad taryba atvaizduotų Lietuvos visuomenę, todėl nutarėme rinkti įvairių srovių žmones, net socialistų neišskyrus.

Buvo renkama slaptu balsavimu. Suskaičius balsus paaiškėjo, kad yra išrinkti šie žmonės:

dr. Basanavičius, Antanas Smetona, dr. Jurgis Šaulys, Donatas Malinauskas, Kazimieras Bizauskas, Pranciškus Dovydaitis, Mykolas Biržiška, Petras Klimas, Jonas Smilgevičius, Salamonas Banaitis, Jokūbas Šernas, Jonas Vailokaitis, Steponas Kairys, Aleksandras Stulginskis; kunigai: Juozas Stankevičius, Pranciškus Urbanavičius, Kazimieras Šaulys, Vladislovas Mironas, Alfonsas Petrulis, Justinas Staugaitis.

Šitokiais rinkimų rezultatais nebuvo patenkinti socialistai. Mes manėme, kad jiems tenka 3 žmonės: Kairys, Biržiška ir Klimas. Paaiškėjo, kad Klimo socialistai nelaiko savu žmogum, todėl socialistam tenka tik du atstovai. Be to, socialistam net baisu pasidarė, kad taryboje bus net 6 kunigai. Rinkimai buvo padaryti vakare. Po jų konferencija išsiskirstė.

Rytojaus dieną, posėdžiui prasidėjus, p. Kairys išdrožė ilgą kalbą prieš kunigus.

Ką jie, girdi, veiksią taryboje? Juk jie tokiam darbui nesą pasiruošę. Nuo p. Kairio, žinoma, teko "klerikalam" iš viso.

Mums, išrinktiesiem, nepatogu buvo už save kalbėti. Prieš p. Kairį, tiesa, bandė reaguoti kiti kunigai, konferencijos dalyviai. Bet reagavo nevykusiai. Kairio hipnozas pasiekė savo tikslą: buvo jaučiama bloga konferencijos nuotaika. Buvo pavojaus, kad konferencija gali iširti savo darbų nebaigusi

Man su kun. Šauliu teko būti prezidiume. Dar diskusijom beeinant, kun. Šaulys šnabždėjo man į ausį, kad tokiom aplinkybėm jis negalįs priimti mandato. Kalbom pasi- [illegible] me visi išrinktieji kunigai. Padaryta pertrauka, kad grupės galėtų pasitarti.

Mes, katalikai, susitarėme palikti taryboje tik 4 kunigus, o dvi vietas užleisti pasauliečiam, kad ir socialistam. Buvo daroma tai šventos ramybės dėliai, kad konferencija neiširtų.

Pavesta dalykas galutinai sutvarkyti pačiai išrinktajai tarybai.

Pirmiausia taryba svarstė, kurie būtent iš šešių kunigų privalo likti. Nutarta atleisti kun. Stankevičių ir kun. Urbanavičių. Mes keturi turėjom likti. Į dviejų kunigų vietas nutarėme priimti socialistą Joną Vileišį ir dvarininką Stanislovą Narutavičių, kuris paskui prisidėjo taip pat prie socialistų.

Šitai buvo pranešta konferencijos plenumui.

Taryba naujoj sudėty buvo konferencijos entuziastingai [illegible] prieš socialistų politiką, tai jie savo žmones atšaukią.

Konferencija, atlikusi savo uždavinį, išsiskirstė." Tarybos nariai turėjo pasilikti ir imtis savo darbo".

★

Čia nutraukiame vysk. J. Staugaičio vaizdingą liudijimą. Sustojame sekę ir kitus liudininkus apie 1917 metų įvykius. Iš jų buvo matyti ne tik idėjos, dėl kurių buvo kovota, bet ir patys kovotojai, gyvi, su kūnu — krauju, su temperamentu — kovoję, svajoję, ginčijęsi, nes, anot M. Yčo, tai buvo dalykai tokie, dėl kurių verta buvo ir pasiginčyti.

Praėjo Vasario 16 sukaktis, kurios proga tuos liudininkus buvom prisišaukę, kad atgaivintų įvykius kaip tiltą į Vasario 16 aktą. Čia ir sustojam. Prie jų galėsim grįžti, nebent tada, kai jų kurio sukaktis paskatins prisiminimus iš naujo.

KANADIEČIAI, kurie sudaro karo dalinį Egipte, neturėdami darbo, karštyje svaido beisbolą.

IŠ LIETUVOS — Rašo ALMUS

NĖRA KUR DĖTI ABITURIENTŲ

Marijampolės (Kapsuko) gimnazijos direktorius J. Kalvaitis rašo "Tiesoje", kad didžiausia dalis abiturientų stoja į specialines mokyklas — technikos ir žemės ūkio mokslus. Kalvaitis skundžiasi, kad nepatekę į šias mokyklas abiturientai praranda pasitikėjimą savimi, nebeįsijungia į tarybinį gyvenimą. Nurodo, kad į universitetus patenka perdaug jaunimo, kurie siekią "poniško gyvenimo". Reikalauja, kad pedagogai rūpintųsi Lietuvoje kuo greičiausiai steigti specialines vidurines mokyklas, kurios ruoštų statybininkus, prekybininkus, amatininkus. Pasisako prieš abiturientų — atrinkimą pagal atestato pažymius. Grūdant į universitetus medalininkus, kurie "apsiskaitėliškai" surenka atestatuose penketus, į Lietuvos inteligentiją patenka perdaug žmonių, kuriem intelektualinė kūryba yra svetimas dalykas. Kada gyvenimas pareikalauja iš tokių kūrybos ir iniciatyvos jie sugniužta.

● **Patirta iš Lietuvos,** ten yra gaunami kai kurie Amerikoje leidžiami lietuviški laikraščiai

● **"Tiesa"** vis dažniau cituoja gomulkinės Lenkijos spaudą, domėdamasi, kuriuo keliu Lenkija pasuks.

● **Žemės ūkio akademiją** šiais metais baigs apie 200 agronomų.

● **Reikalauja simfoninio orkestro.** Žurnale "Literatūra ir Menas" vadovauja Lietuvos muzikai Ed. Balsys, J. Čiurlionytė, J. Juzeliūnas, A. Račiūnas, J. Švedas, St. Vainiūnas, kiti reikalauja Lietuvai simfoninio orkestro, nes radiofono orkestras nepatenkinąs poreikių.

● **Vis nepatenkinti rašytojais.** Vilniaus kompartija buvo sušaukusi plenumą, kuriame svarstė Maskvos kompartijos paskutinį mitingą. Toks Kenevičius užsipuolė Lietuvos rašytojus, kad šie per mažai rašą "mūsų šalies tautų draugystės tema".

VILNIUS JAU RUSIŠKAS, KAUNAS LIETUVIŠKAS

IŠ SPAUDOS

Atvyko iš Lietuvos

N. Lietuva vasario 13 ir 20 rašo, kad į Kanadą, Windsorą, iš Vilniaus atvyko Vilniaus universiteto studentė Bronė Baidikonytė, kuri apsigyveno pas savo tėvus. Jos motina atvyko pernai. Šiom dienom taip pat atvyko iš Garliavos į Hamiltoną Bassų šeima. Ponas Bassas, Lietuvos vokietis, atvyko jau prieš keleris metus, bet tik dabar jam pasisekė patraukti kitus šeimos narius.

Tuose pačiuose nr. laikraštis rašo plačiau apie gyvenimą Vilniuje ir Kaune. Kai kurias smulkmenas pakartojame:

Pagal Maskvos statistiką Vilniuje yra 200,000 gyventojų, o iš tikrųjų 300,000.

Vilnius labiausiai iš visų miestų surusintas.

Lietuvių daugiau kaip trečdalis. Vilniuje yra taip pat daugiau nei bet kur kitur Lietuvoje žydų — atvykusių iš Rusijos. Jie dirba administracijoje bei prekyboje. Lenkam leidžiami lenkų kalba laikraščiai, bet kalbama juose apie lietuviškų organizacijų reikalus.

Vyrauja rusų kalba. Ne visose įmonėse bei įstaigose buvo galima susikalbėti lietuviškai. Bet Sniečkui paskelbus naują "kursą", dabar ir lietuviškai lengviau susikalbėti.

Tarp Kauno ir Vilniaus yra asfaltuotas plentas. Suprojektuotas plentas tarp Vilniaus ir Utenos. Veikia tarp Vilniaus ir Ukmergės. Geležinkelis tarp Vilniaus ir Alytaus nuimtas. Iš Minsko perkelta į Vilnių rusų įstaiga — geležinkelių valdybos dalis, iš Maskvos laivininkystės valdybos dalis.

Namų statyba nepakankama. Leista todėl privatiem asmenim statytis mažus namelius.

Lietuvos miestai apsistato dabar seniau keiktom "brazilkom", kurios nusitiesia kilometrais.

Krautuvės tuščios, valgyklos liesos ir brangios.

Pastatyti dideli paminklai Leninui, Stalinui, Černiakovskiui, Puškinui tik biustas. Uždarytos šios bažnyčios: Katedra, kurioje yra dailės muzėjaus skyrius, šv. Kazimiero, šv. Kotrynos, šv. Rapolo, Bernardinų (perduota dailės institutui,) šv. Mykolo (ten dabar restauracijos dirbtuvės). Veikia šv. Onos, šv. Petro ir Povilo, Domininkonų, šv. Jokūbo ir senoji šv. Mikalojaus.

Iš nakties dingo aukščiausiame Vilniaus kalne Trys kryžiai ir nuo katedros trys statulos.

★

Kaune yra 250,000 gyventojų, nors oficialiai skelbiama 195,000. Atvykusių iš Rusijos daug. Jie užėmė buvusius žydų butus ir dar pritrūko jiem vietos.

Vis dėlto Kaunas yra perdėm lietuviškas, kai Vilnių rusai užgožė, ypač apsėdę visas centrines įstaigas.

Gatvių vardai Kaune vis dar keičiami. Vietoj Laisvės alėjos —Stalino prospektas, vietoj Vytauto prospekto — Lenino gatvė, Kęstučio — dabar Gorkio, Miškų — Puškino, Seimo —Gogolio. Yra dar Kalinino, Lermontovo, Majakovskio, Dzeržinskio ir tt.

Pagrindinė gatvė taip ir liko mieste Laisvės alėja. Jai sutvarkyti pernai buvo skirta pusantro mil. rublių.

Bet kitose gatvėse nei grindiniai nei šaligatviai netaisyti nuo prieškarinių laikų.

Kaune, palyginti, daug naujos statybos. Laisvės alėjoj pastatyti penkių aukštų namai šiose vietose: priešais buvusį Koperacijos banką, greta Pažangos namų, prie pašto (kertinis su Sapiehos gatve), Maironio ir Laisvės alėjos kertėje, priešais buv. Perkauskio kavinę. Laisvės alėjoje neliko neužstatytų sklypų. Taip pat pastatyti namai šalia Teisingumo ministerijos rūmų Sapiehos gatvėje; uosto krante tarp Maironio ir Daukanto gatvių; Žaliakalny Kipro Petrausko gatvėje pastatyti karininkam namai. Vis po penkis aukštus. Po 4 aukštus pastatyti Mickevičiaus gv. priešais adv. L. Šmulkščio namus, kur seniau buvo čiuožykla; dveji Mickevičiaus ir Miškų gatvių kampe; arti J. Tubelio vilos, kurioje yra vidurinė dailės mokykla, didžiulis studentų bendrabutis, o kitas studentų bendrabutis, taip pat 4 aukštų, statomas Mickevičiaus gv. greta pirmų universiteto rūmų. Veterinarijos akademijos studentam pastatytas trijų aukštų namas Vilijampolėje, arti bažnyčios.

Studentam valdžia turi statyti namus, nes jie neturi kur pasidėti, nėra laisvų kambarių.

Be to, studentų bendrabučiais paversti šie namai: Pienocentro, Lapėno, buv. vidaus reikalų ministerijos namai Gedimino ir Donelaičio gt. kampe, Perkauskio kavinė. Kitos mokyklos turi savo bendrabučius, nes privačiai nėra kur mokiniam apsigyventi. Butai ir kambariai brangūs kaip auksas.

STANLEY KARL (Portland, Ore.), miesto komisionierius, pasakojo senate, kaip tą miestą stengėsi terorizuoti rakietieriai iš darbo unijų.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radijo Programa

WBMS, 1090 kilocycles

BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais

12:30 iki 1:00 val. pietų metu

VEDĖJAS — P. VIŠČINIS

31 Bunker Ave.

BROCKTON 4, MASS.

Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA

BRADDOCK, PA.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS

BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Vilnonės medžiagos Lietuvai

ĮVEŽTOS IR VIETOJE GAMINTOS

● Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.
● Šilkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspinai, vilnų audeklai. Yardais ir gabalais.
● Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.
● Geriausios rūšys, prieinamos kainos.

(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC.

TRYS DIDELĖS KRAUTUVĖS

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C.

GRamercy 5-4525

Closed Saturday, open Sunday 9 A. M. to 6 P. M.

Privažiavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pėsčiam trumpas kelias iki Orchard St.

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

EVergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS

savininkas

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.

2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.

3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

4. Lietuviški maisto gaminiai.

5. Naujai išpuošta šokių salė.

Nuomavimo reikalu kreipkitės į manegerį V. E. Mikalauską asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

DARBININKAS

THE WORKER (Our Copyright) [illegible]

[illegible] ORGANAI DARBININKĄ ir LIETUVIŲ [illegible]

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. [illegible] under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 1[illegible] 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$8.00	Amerikoje metams	[illegible]
Brooklyn, N. Y.	$8.50	Brooklyne, N. Y.	[illegible]
Half year	$3.50	Pusei metų	[illegible]
Foreign	$8.50	Užsienyje	[illegible]

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

1917 metais tauta buvo vieninga

Lietuvos nepriklausomybė ir visuomenės kairysis sparnas Vasario Šešioliktosios išvakarėse

Rašo P. DAILIDĖ

[illegible] konferencijų, [illegible] Lietuvių [illegible] nepriklausoma. Spaudoje jau yra pasirodę kai kurie tų konferencijų aprašymai. Kas [illegible] krinta tuose aprašymuose į akis, tai, kad beveik visur kairysis lietuvių visuomenės sparnas (liberalai ir socialistai) yra atvaizduotas, kaip Lietuvos nepriklausomybės priešas 1917 metais. Tas kairysis sparnas siūlęs pasitenkinti autonomija Rusijos ribose ir kai kur net apleidęs konferencijos posėdžius, kai dauguma pasisakiusi už Lietuvos nepriklausomybę.

Kad toks atvaizdavimas būtų tačiau teisingas, jam trūksta vieno svarbaus dalyko — būtent, kad mūsų liberalai ir socialistai būtų pasisakę, jog jie **iš esmės** buvo priešingi Lietuvos nepriklausomybei. Rašančiam šias eiles, nors ir ne kartą dalyvavusiam 1917 metais ginčuose su liberalais ir socialistais, niekada neteko tokio pasisakymo girdėti. Mūsų kairysis sparnas nebuvo Lietuvos nepriklausomybės priešas. Tas sparnas norėjo tos nepriklausomybės, tik jo

dauguma netikėjo, kad tuometinėm istorinėm sąlygom lietuvių tauta pajėgs savo nepriklausomybę išlaikyti.

Taigi, šiam sparnui būtų neteisinga prikišti, kad jis buvo Lietuvos nepriklausomybės priešas. Vienintelis priekaištas, kurį šiandien tam sparnui už 1917 m. galima padaryti, tai kad jam trūko pasitikėjimo savo tautos kūrybine galia.

Tačiau ir tas priekaištas, kai jis yra keliamas, nustoja didesnės dalies savo aštrumo, kai drauge su juo prisimenamos ir to laiko politinės veiklos sąlygos. Šiandien mum viskas atrodo kitaip, negu prieš 40 metų.

Dėl to teisingumas reikalauja, kad priekaištai už senus laikus būtų daromi tik tų laikų akimis žiūrint.

★

Nors dabartinės politinės partijos ir yra linkusios nukelti savo pradžią galimai toliau į praeitį, bet caro laikais jos galėjo veikti tik pogrindyje. Bet kurio platesnio veikimo visuomenėje jos išvystyti negalėjo. Juo labiau, kad ir ta visuomenė susidėjo daugiausia iš politinių analfabetų. Be daktaro, klebono ir retkarčiais užklydusio studento, Lietuvos kaimas kitokios inteligentijos nematė. Tuo tarpu šių inteligentų veikla buvo stropiai sekama rusų žandarų. Dėl to bent iki Rusijos karo su Japonija (1904—1906)

ta veikla reikšėsi beveik išimtinai lietuvių tautinio atgimimo forma.

"Aušros" laikais lietuvių visuomenė dar beveik visai neturėjo srovių. Su "Varpu" atsirado jau "klasiškas" lietuvių skirstymas į "klerikalus" ir "pirmeivius". Kai su rinkimais į Rusijos dūmą (parlamentą) lietuviam teko jungti savo kandidatus su tuometinių rusų partijų kandidatais bei pačioje dūmoje prie tų partijų šlietis, tada ir Lietuvoje atsirado tų partijų užuomazgos.

Jose tačiau vadovavo svetimas, nelietuviškas elementas. Tas elementas negalėjo remtis, nei lietuvių interesais, nei lietuvių tautos dvasia.

Tik ilgainiui, bręstant lietuvių tautiniam susipratimui, nuo to elemento pamažu išsilaisvinome. Politinis lietuvių visuomenės s u s i skirstymas pradeda įgyti daugiau savitumo. Tačiau, neturint iš praeities patyrimo ir plačiai prigijusių tradicijų, lietuvių politinėms partijoms teko vis tiek naudotis pavyzdžiais iš svetur. Ir kai tie pavyzdžiai vieni buvo imami iš vakarų, kiti iš rytų, Lietuvos politikam nelengva buvo vieniem kitus suprasti ir susikalbėti.

★

Kodėl kairysis sparnas galvojo apie autonomiją?

Mūsų tuometinių liberalų ir socialistų vadai ne tik sekė rusų atitinkamų srovių pavyzdžiais. Daugumas jų buvo ir patys politiškai išsiauklėję Rusijoje. Tai negalėjo palikti be įtakos ir jų vėlesniam galvojimui. Tik retas kuris jų galėjo pakilti aukščiau už pasisavintas iš Rusijos politines doktrinas, kurių pagrinde buvo vis ta pati "viena ir nedaloma". Jie buvo suaugę su tom doktrinom ir per jų akinius dažniausiai žiūrėjo ir į Lietuvos reikalus, kai atėjo laikas juos spręsti.

O per tuos akinius jie matė, kad lietuvių tauta tuomet buvo tik apie [illegible] milijono, kad kraštas per [illegible] buvo [illegible] nualintas, neturėjo [illegible] lėšų valstybės aparatui pastatyti, turėjo [illegible] ribotą inteligentų skaičių, ir tie patys buvo išblaškyti po tolimus Rusijos plotus. O kas svarbiausia, Lietuva neturėjo beveik jokios pramonės, nei reikiamų žaliavų tai pramonei sukurti. To laiko mintimi, toks kraštas negalėjo išsilaikyti savarankiškai. Kaip socialistų ir liberalų pažiūrose daugiau lėmė materialinis pradas, o ne dvasinės lietuvių tautos savybės ryžtumas, pasišventimas ir ištvermė, — jie kad ir ne visi, tai bent daugumas,

laikė netikslingu daiktu pilnos nepriklausomybės reikalavimą.

Jų manymu, buvusiom 1917 sąlygom lietuvių tautai buvo įvairiais atžvilgiais naudingiau kelti autonomijos šūkius.

„Kas gero iš tokios nepriklausomybės, kurios mes nepajėgsime išsaugoti? Juk mūsų didieji kaimynai bematant pavergs mus ekonomiškai, o paskui ir politiškai". —

teko ne vieną kartą girdėti tuomet iš kairiojo sparno pusės. Tuomet dar nebuvo svarstomi konkretūs planai tokiam tarptautinės bendruomenės sutvarkymui, kurs suteiktų saugumą ir mažom valstybėm. Kiekviena tų valstybių turėjo pasitikėti tik savo jėgom. O kai, palyginti su Rusija ir Vokietija, Lietuvos jėgos atrodė menkos, daug kam kairiųjų atsargumas tuomet atrodė pagrįstas.

Rašančiam šias eiles teko asmeniškai su tuo atsargumu susidurti, kai 1917 gruodžio 27 — 30 d. d. buvo sušauktas Kaukazo lietuvių organizacijų suvažiavimas Tiflise. Tame suvažiavime Lietuvos ateities klausimu buvo pasireiškusios tokios pat dvi srovės, kaip ir konferencijose Petrapilyje ir Vilniuje. Skirtumas čia buvo tik tas, kad "autonomistai" po ilgesnių diskusijų pasidavė nepriklausomybės šalininkų įtikinėjimam ir prieš Lietuvos nepriklausomybės rezoliucijos balsavimą suvažiavimo salės neapleido (ir prieš tą rezoliuciją nebalsavo).

— Mes irgi norime Lietuvai nepriklausomybės, — sakė jie, — tik manome, kad geriau yra reikalauti to, kas yra realu.

Taigi, Lietuvos nepriklausomybės klausimu kairysis lietuvių visuomenės sparnas skyrėsi nuo dešiniojo daugiausia abejojimu, ar įgytą nepriklausomybę pavyks išlaikyti. Tačiau parašai po Vasario 16 aktu liudija, kad politinei konjunktūrai pakitėjus, ir kairiojo Lietuvių visuomenės sparno atstovai nelaikė savo abejojimų lemiamais ir

lygiomis su dešiniuoju sparnu viešai ir neatšaukiamai yra pasisakę už Lietuvos nepriklausomybę.

Todėl mums šiandien nėra nei pagrindo, nei prasmės vaizduoti Vasario 16 aktą, kaip pasekmę kažkokių savitarpių kovų už Lietuvos nepriklausomybę. Tuo klausimu lietuvių tauta 1917 metais buvo visiškai vieninga. Nei viena visuomenės grupė čia neturi teisės net mėginti

susidaryti politinį kapitalą už savo laikyseną, Lietuvos nepriklausomybę skelbiant,

nes visi tos rūšies mėginimai tik siaurintų to lietuvių tautos valios pareiškimo prasmę ir silpnintų jo reikšmę.

ATRODO, kad darbininkas tą geležinę sijąlaikę ant savo galvos. Tuo tarpu jis tik rodo, kur ją pakreipti (Camden, N. J.)

Amerika negali...

Vasario 16 praėjo. Kai skaičiuojam Lietuvai ta proga pareikštas simpatijas, tai šalia valstybės sekretoriaus J. F. Dulles, randam 12 gubernatorių, kurie išleido proklamacijas, randam 24 senatorius ir 73 kongresmanus, kurie kalbom ar raštais reikalavo, kad Lietuva ir toliau būtų laikoma nepriklausoma valstybe, smerkė jos okupantą ir reiškė viltį, kad Lietuva bus išlaisvinta...

Tai didelis amerikiečių valios pareiškimas. Jis eina iš širdies, nes amerikiečiai brangina laisvę sau ir jos nepavydi kitiem. Ne tik nepavydi. Jie padeda jos siekti. Jie sudaro materialinę ir politines sąlygas laisvės idėjai palaikyti gyvai. Tų sąlygų dėka eilė žmonių turi galimybės planuoti savo tautos ateitį, palaikyti ryšį su tautiečiais anapus uždangos ir veikti, kas tik gali greičiau išlaisvinimą priartinti... Amerika yra toks kraštas vienintelis. Kitaip elgdamasi ji nustotų buvus Amerika. Ji kitaip negali, savęs neišsižadėdama.

Kongreso žmonių pareikštas palankumas Lietuvos laisvei stiprina ir vyriausybės nusistatymą pavergtųjų reikalu.

★

Vyriausybės nusistatymą iš naujo tvirtai paliudijo vasario paskutinę dieną Amerikos atstovas Cabot Lodge jr. Jungtinėse Tautose, kada Sovietai siūlė pasmerkti Ameriką, kad remdama laisvės komitetus, radiją ir kitokiais būdais, ji kišasi į satelitinių kraštų vidaus reikalus, tai Henry Cabot Lodge jr. pareiškė:

"Amerikos tauta negali indiferentiškai ir su apatija priimti padėties, kurią Sovietai sudarė vidurio Europoje. Mes nesusitaikinsime su negailestingu sovietiniu pasikėsinimu į žmogaus vertę ir laisvę"...

"Natūralu yra, kad mes esame susirūpinę rytų Europos tautom, esam susirūpinę jų likimu. Mes norime matyti jas laisvas ir nepriklausomas, galinčias savitai gyventi, siekti nuosavos paskirties, turiu galvoje nepriklausomas nuo sovietinės kontrolės, nepriklausomas nuo Amerikos kontrolės, nepriklausomas nuo bet kokios kitos kontrolės.

"Mes darysime, ką mes galime, visada derindamiesi su Jungt. Tautų principais, kad parodytume šitom nelaimingom aukom, kad jos nėra užmirštos, kad jos nėra apleistos.

"Mes teiksime ir toliau šiom tautom tiesą apie mūsų pasaulį ir tiesą apie jų pasaulį. Kiekviena proga mes jom užtikrinsime, kad jokie dalykai, apie kuriuos jos girdi iš savo dabartinių viešpačių, nėra sutraukę senų giminystės ir draugiškumo ryšių, ir kad dabar yra ilga naktis ir kad šita ilga naktis prieis galą.

"Tol, kol nepriklausomybės nėra pasiektos; tol, kol Sovietų Sąjunga kišasi į šių kraštų reikalus, mes negalime liktis ir neliksime tylūs ir neprotestuoją".

★

Nei Kongresui nei vyriausybės kalbėtojui neturime progos tarti ačiū. Bet savo širdyje mes esame jiem labai dėkingi. Dėkingi už atvirą Amerikos valios pareiškimą iš naujo. Dėkingi už pakartotiną užtikrinti remti laisvės siekimus.

Jau nuo mūsų pačių priklauso, ar mes norim ta parama pasinaudoti? Jei taip, ar išnaudojame visas jos duodamas galimybes kovai už laisvę?

H. C. Lodge jr. ir valst. sekr. J. F. Dulles

M. JOKAJUS

TURTINGI SKURDŽIAI

17.

— Tai kas iš to? ar nesurinkote per karnavalą pinigų nuomai sumokėti?

— Ponia, kuo būdu galima buvo surinkti? Juk šiemet karnavalo kaip ir nebuvo. Sunku, bet nieko nepadarysi... Yra vis dėlto vienas ponas, vardu Vosylius. Tai mūsų šeimininkas. Eisime pas jį ir pagrosime, užuot nuomą mokėję.

— Tai pagrokite jam ten ir už mane kokią dainelę, nes ir man pinigai kišenių neplėšo. Skalbiu daugiausia nevedėliams ir vaidintojams, o jie paprastai skalbėją palieka pačiame savo skolytojų gale.

— Na, tai aš jam pagriešiu dainelę: Taip pat, taip pat, taip pat! Čigonas Čyga neturi pinigų, ponia Kaporienė neturi pinigų ir visi kiti "taip pat, taip pat, taip pat!" O. Dieve, Dieve! Bet yra dar vienas prašymas. Kai mes išeisime griežti, vaikelis paliks vienas rūsyje. Vargšas — motina praėjusį rudenį numirė. Vaikelis liko ant mano sprando; gražus vaikelis, kaip iš lazdyno išdrožinėtas angelėlis. Aš neatiduočiau jo už pilną maišą dešimcenčių. Labai prašau, būkite tokios malonios, paduokite jam tenai truputį vandens, kai ims pernelyg klykti.

— Gerai, Čyga. O kokio čiulptuko reiks duoti?

— Čiulptuko? Et, čigono vaikui nereikia įprasti į tokias gėrybes. Jam gana vandens; o kai išaugs, galės sau valgyti ledą ir užgerti vandens. Nuo to jam visada bus gražūs, balti dantys.

Tai pasakęs, viena koja šlubuodamas, nukuldunksčiavo į duris.

— Na, paskui mane, snargiai! Dailiai nusilenkite poniai ir panelei... Kad tave velniai nurautų!

Paskutiniai žodžiai buvo taikyti Ferkei, kuris, nematydamas kur žengiąs, užmynė skaudamą tėvo koją.

— Ir poniai lenkiamės...

— Ir panelei, — sušvebeldžiavo vaikiščiai.

Vos nutilo čigonų balsai (dar tebebuvo girdėti jie gatvėje), įėjo Čičytė. Krikštijant ji buvo iš karto praminta Cecilija, bet maža būdama ji pati perkreipė savo vardą į Čičytę, ir taip ją dabar jau visi vadino.

Ji nešė dėžę, pilną žibučių ir pakalnučių. Mandagiu niktelėjimu ji pasveikino abidvi moteris, o paskui pabučiavo joms rankas.

— Vadinasi, būtinai turi taip vėlai keltis? — sumurmėjo skalbėja.

— O, aš jau seniai nubudau, bet nedrįsau išlįsti iš po apkloto, nes mūsų trobelėje baisiai šalta.

— Tai bene nemoki krosnies pasikūrenti?

— Nėra kuo, be to, ir negalima man kūrenti, nes pakalnutės ir žibutės bematant nuvystų. Jos tik iš mėlio turi gauti šilimos. Ir išeiti anksčiau nebuvo tikslo. Dar ir dabar ponai nevaikščioja Vaciovo gatvėje. Be to, prieš išeidama į miestą, turiu išvirti senelei kavos.

— O ką gi veikia senė?

— Pajudėti ji nedaug tegali, tačiau dar turi tiek valdžios, kad už plaukų mane nugriebia, jei tik pavyksta sučiupti.

— Tai kaip ji gali tave sučiupti?

— Ji turi krėslą su ratčiukais ir taip moka juo važinėti, jog visada įsiveja mane į kertę; mūsų trobelė tokia ankšta, kad nieku būdu nuo jos negali paspruktI.

— Matyt, verta esi mušti.

— Ji visada muša mane už tai, kad maža pinigų namo parnešu; nenori tikėti, kad aš neperku sau kokių gardumynų. Paskui ji mane bara, kad aš nenoriu pakirpti iš priešakio plaukų ir kad neparaitau jų. Juk man dar tik vienuolika metų.

Čia kalbą nutraukė panelė Lidija.

— Ir nedaryk to! Matai, aš dar ir dabar nesikerpu ir neraitau plaukų, nors man jau dvidešimt metų.

— Todėl tamsta ir negautumei už vieną pakilšiutę šimto guldenų, tetule Lidija, kaip aš kad gaunu, kai tik imsiu pardavinėti gėles Grand hotelyje; taip sako mano senelė.

Mergaitė kalbėjo štai nuoširdžiai ir karštai, kaip kalba žmogus, nesuprantąs savo žodžių prasmės.

Tačiau teta Zuzana, išgirdusi šią kalbą, kurte užsikūrė. Įširdusi sušuko mergaitei:

— Tai ko dar čia atsivilkai? Ar tai tau čia Grand Hotelis?

— Atsiprašau, brangioji teta Zuze; aš čia atėjau tiktai paprašyti, kad teiktumėtės paskui, jeigu švystelėtų saulutė, būti tokia gera ir nuėjus atidaryti mano inspektų langus; bet jie reikia pagaliuku paremti, nes antraip nuvysta mano gėlelės.

— Gerai padarysiu tą darbą, padarysiu.

— Be to, malonėsite palaistyti mano hijacintus.

—Palaistysiu! Gal dar nori ko prašyti?

— Bučiuoju rankutę, tetule!

— Man dabar nėra rankų. Matai, kad užimtos. Bėk sau!

— Čičytė vėl tūptelėjo. Ponia Zuzana, pašiepiamai ją pamėgdžiodama, taip pat tūptelėjo.

— Jau išmokė! Tik žiūrėkite, jau moka dailiai tūpčioti!

Ir net tada, kai merginos nė kvapo nebebuvo likę, senelė vis tebeniurzgėjo.

PIKTADARIO NUOTYKIAI

Bėgus [illegible] "[illegible]", netrukus atsirado [illegible]. Tai buvo [illegible] Jonas.

Kadangi durys buvo atidarytos, tai jis negalėjo pasibaldyti; vis dėlto mandagumo dėsnį tuo išlaikė, kad pabeldė į durų staktą.

— Prašau! — atsiliepė ponia Zuzana.

Budrus tvarkos dabotojas išdrįso įeiti ir pasveikino skalbėją.

Tačiau daug žemiau, kur kas su didesne pagarba, nusilenkė jis, sveikindamas panelę Lidiją, nusiėmė kepurę ir pačius sveikinimo žodžius ištarė... angliškai.

— Tamsta moki angliškai? — paklausė nustebusi mergina.

— O tamsta supratai,

Tiktai dabar ji pastebėjo, kad netyčia pasirodė esanti išlavinta kitaip, negu paprastai būna išlavintos siuvėjos. Vis dėlto tuojau surado, kaip iš tos kebeknės išsisukti:

— Supratau. Kitados norėjau pasilikti mokytoja, todėl, be visų kitų dalykų, mokiausi ir anglų kalbos. Paskui man pritrūko lėšų, ir [illegible] savo sumanymą įvykdyti.

— Mane taip pat vargas išmokė angliškai kalbėti.

— Vargas yra puiki mokykla, tačiau kad [illegible] būtų mokoma angliškai [illegible], aš nežinojau.

— Aš kaip tik buvau tokioje vargo klasėje, kur to mokoma. Mano tėvas buvo virėjas kunigaikščiui, amžinas jam atilsis, Maksimilijonui, o kai šis paliko Meksikos karalienę, nuvyko drauge su juo į antrąjį pusrutulį. Tada aš buvau dar vaikas, ir tėvas nusivežė mane į Meksiką. Kai paskui viskas liūdnai pasibaigė tauriajam, gerajam karaliui, mano tėvas numirė iš sielvarto, o aš vienui vienas pasilikau už vandenyno. Kuo tik aš nėsu tenai buvęs! Vaikščiodavau nuo plantacijos į plantaciją su nešiojamąja tabako ir degtukų krautuvike; paskui tapau "bukanieriu" ir raitas jodinėdamas saugojau laukinių gyvulių tuntus; tuo metu aš temitau [illegible] mėsa, o neturėdavau nė kąsnelio duonos. Vaikščiodavau su visokių tautybių draugais; su ispanais, anglais, prancūzais... ir iš jų išmokau jų kalbų. Kai sutaupiau tiek pinigų, jog galėjau namo parvažiuoti, palikau visas tas gėrybes. Pakako man tos laisvės.

— Girdi, gerbiamasis, — nutraukė kalbą ponia Zuzana: — jeigu aš mokėčiau tiek kalbų, tai pasirinkčiau kitokį amatą... Bet kodėl šiandien taip anksti mano pastogėj?

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Europos lietuvių nuotaikos

Pasakoja žurnalistas Kazys Obolėnas

Neseniai (vasario 11) iš Europos atvyko žurnalistas Kazys Obolėnas. Žurnalistikai jis yra atidavęs visą savo gyvenimą, nepriklausomais laikais yra dirbęs įvairiose redakcijose, vėliau pats leido laikraščius. Iš Vokietijos jis buvo emigravęs į Angliją, kur redagavo "Europos Lietuvį". Vėliau dirbo Amerikos Balse Muenchene, Vokietijoje. Dabar, pasinaudodamas imigracinėmis galimybėmis, atvyko į Ameriką ir įsikūrė New Yorke.

K. Obolėnas apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Miela buvo pasidalyti įspūdžiais.

Pokalbis prasidėjo apie kelionę.

— Kelionė? — pasitikslino K. Obolėnas. — Kokia čia dabar kelionė! Nors atstumas tarp Europos ir Amerikos tebėra tas pats, bet kelionė nepaprastai sutrumpėjo, o svarbiausia — ji neteko seniau buvusio romantiško atspalvio. Orinis susisiekimas visai sumažino atstumus ir pats pasidarė panašus į autobusų susisiekimą. Iš Muencheno vakare pakilęs lėktuvas sekantį rytą nusileidžia New Yorke.

Šiuo laiku Europoje lengviau galima gauti vietą lėktuve, kaip laive. Žiemos mėnesiais orinio susisiekimo linijos emigrantams duoda papiginimus. Dėl to jiems kelionė oru į Ameriką tiek pat atsieina, kaip ir jūros keliu.

Greta reguliarių susisiekimo priemonių, emigrantams iš Europos perkelti į užjūrio kraštus Tarpvyriausybinis Europos Migracijos Komitetas turi tam tikslui išnuomojęs laivus ir lėktuvus.

— Kaip dabar atrodo Vakarų Vokietijos lietuvių kultūrinė veikla?

— Spauda būtų lietuvių kultūrinės ir visuomeninės veiklos reprezentantas. O lietuvių spaudos Vakarų Europoje liko nedaug. Išeina du savaitraščiai, abu Anglijoje. Vakarų Vokietijoje pernai ėjo tik klaipėdiškių "Keleivis", bet šiemet jo nemačiau.

Daugiau lietuvių yra Anglijoje. Kituose Vakarų Europos kraštuose liko nedaug. Iš gausingiausios pokario metais lietuvių kolonijos Vakarų Vokietijoje šiuo laiku nebus nei dešimts tūkstančių. Iš jų ne mažai paliegusių, senyvo amžiaus ir kitokių, kurie negalėjo išemigruoti. Tarp jų inteligentų nedaug. Balfo rūpestingumo dėka daugumas jų iki šiol gaudavo reikšmingą pagalbą maistu, drabužiais ir pinigais, dėl to neskurdo. Tolimesnė jų gerovė priklausys nuo šios organizacijos veiklos ir Amerikos lietuvių geraširdiškumo.

Tačiau tai yra socialinė ir labdaros sritis, apie kurią Amerikos lietuviai pakankamai turi žinių. Man gi buvo pastatytas kultūrinio ir visuomeninio pobūdžio klausimas.

Vakarų Vokietijos lietuviai gyvena plačiai pasklidę dideliame krašte tarp svetimų žmonių. Tokiose sąlygose sunku susirinkti ir didesnius darbus atlikti. Tačiau ten, kur gyvena didesnis lietuvių būrys, dirbamas kultūrinis ir visuomeninis darbas. Kultūrinį darbą sunkina ir savo laikraščio stoka. Iš Anglijos lietuvių laikraščiai į Vokietiją ateina sekančią po išėjimo savaitę, o Amerikos lietuvių spauda — dar vėliau. Aktualiosios naujienos juose jau būna pasenę. Kita vertus, spaudai prenumeruotis reikia pinigų, o iš pašalpos gyvenantiems žmonėms jų labai trūksta.

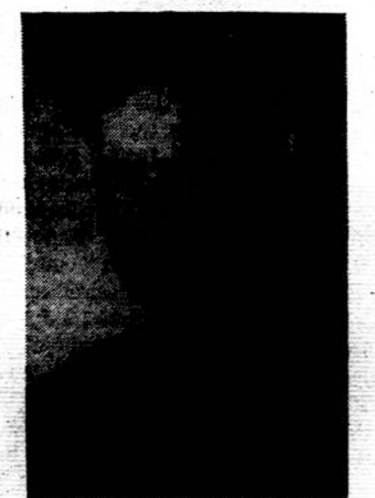

KAZYS OBOLĖNAS

Radijas geriausias išeitis iš tokios padėties.

Vakarų Vokietijos lietuviai aktualiąsias naujienas sužino rytais iš vietinio radijo, o vakarais — iš europinio Amerikos Balso lietuviškų programų. Jos gerai parengtos, aktualios, turiningos, plačiai apima svarbiąsias kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo sritis, o be to — puikiai atliekamos. Nors jos taikomos komunistų pavergtiems lietuviams, bet dėl savo plačios apimties jos yra svarbios ir laisvėje gyvenantiems lietuviams.

Europinio Amerikos Balso lietuviškoji programa kasdien būna pusės valandos ilgio. Joje perduotas tiesos ir kultūrinis žodis paros laike dar tris kartus būna pakartotas įvairaus ilgumo bangomis. Aktualių įvykių atvejais, vietoje vienos originalios programos, būna keturios tuo laiku, kuris šiaip skirtas reguliarios programos pakartojimui. Europinio Amerikos Balso lietuviškos programos girdimos ne tik Vakarų Europoje, bet toli anapus geležinės uždangos. Jas girdi ne tik pavergtoje Lietuvoje, bet Sibire ir į kitus tolimus Rusijos užkampius ištremti lietuviai. Iš Tanžiro radijo stoties šią programą galėtų girdėti ir New Yorko apylinkėje gyveną lietuviai vakarais 10:45 val. trumpomis bangomis.

Ar gali Amerikos Balso klausytis pavergti lietuviai?

— Tokie klausimai kyla tik europinio Amerikos Balso lietuviškų programų negirdėjusiems. Nežiūrint sovietinės priespaudos, sunkių okupacinio gyvenimo sąlygų, asmens laisvių paneigimo, griežčiausios cenzūros ir emvedė (nkavedė) persekiojimo pavojų, europiniam Amerikos Balsui lietuviai iš įvairių komunistinio režimo valdomų kraštų parašo ne mažai laiškų. Į juos reguliariai atsakoma ketvirtadieniais, o kartais ir sekmadieniais.

— Be Amerikos Balso lietuviškų programų Europoje dar yra kitos panašios programos. Įdomu būtų kai ką nauja apie jas sužinoti.

— Iš Vatikano radijo lietuviškoji programa dažnumo atžvilgiu būtų antroji po Amerikos Balso. Tačiau ji savo esme skiriasi nuo visų kitų tuo, kad pirmoje eilėje skiriama religijos reikalams. Ji perduodama keliomis bangomis.

Be šios programos iš Madrido ir Romos radiofonų kasdien perduodamos dviem bangom lietuviškos programos. Visų šių programų siųstuvai yra silpnesni už Amerikos Balso siųstuvus, dėl to sovietiniai radijo trukdytojai jas labiau stelbia. Tenka pastebėti, kad Sovietai labai stengiasi trukdyti laisvojo pasaulio radijo transliacijas. Laisvąjį radiją Sovietai žiauriau trukdo, kaip praėjusio karo metais vokiečių naciai trukdė.

Anapus geležinės uždangos veikia per pusantro tūkstančio stočių laisvajam radijui trukdyti. Vien tik Lenkijoje jų veikė per šešiasdešimt. Tokių trukdytojų yra įrengta keletas ir Lietuvoje.

Skriausdamos vietos gyventojus, šios stotys destruktyviam darbui sunaudoja didelius kiekius elektros energijos. Daugiausia nukenčia Kauno gyventojai. Žiemos mėnesiais dažnai ištisos miesto dalys

(Nukelta į 5 psl.)

VĖL NAUJAS AIDŲ NUMERIS

Šių metų "Aidų" 2 nr., sutapęs su Vasario 16 švente, vedamuoju davė A. Baltinio straipsnį "Mūsų tautinių siekimų pagrindai". Autorius, jau ne pirmą kartą giliau pasisakęs patriotinėmis temomis, ir čia iškelia įdomių minčių mūsų nuolatinėje kovoje su nutautėjimo grėsme. Visų pirmiausia jis paliečia skaudžią apraišką, jog "mūsų spaudoje jau pakyla drąsūs balsai, kad netinka mums vadintis rezistentais tremtiniais ar net lietuviais". Griežtai pasmerkdamas tokias kalbas, autorius šiame straipsnyje nurodo dvasinius ryšius, jungiančius mus visokiose aplinkybėse su tauta, kurie ir sudaro patriotinių siekimų pagrindus.

J. Venckus, S. J., išsamiu straipsniu pamini 400 metų sukaktį nuo šv. Ignaco Lojolos mirties, iškeldamas šio vyro gyvenimo svarbesniuosius bruožus ir jo įkurtojo Ordino kelią amžių bėgyje.

Antanas Maceina šiame numeryje baigia savo studiją apie Dostojevskį, pavadintą "Velnio arija", kurios gale prieina išvados, kad "žaisti prieštaravimais, žaisti pavojingai, tačiau vis dėlto žaisti yra žmogaus laisvės, jo nepriklausomybės būtyje ženklas. Šį ženklą Dostojevskis įspaudė visiems savo veikėjams, todėl visus juos padarė žmogiškosios egzistencijos laisvėje nešėjais bei reiškėjais".

Žymus tautosakininkas A. Mažiulis pateikia labai dokumentuotą studiją "Nepriklausomos ir dabartinės Lietuvos tautosakos darbai". Atidžiai apžvelgęs tai, kas padaryta šioje srityje laisvės metais ir rusų okupacijos laikotarpyje, autorius padaro keturias svarbias išvadas, kurių įdomiausia yra šios:

1. Pas komunistus atsisakyta Vakarų tautosakos tyrimo metodų, o minkomasi su marksistiniu - lenininiu reikalavimu, prieinant, jog nežinia, kas yra tautosaka ir kuo ji skiriasi nuo paprastų eilėdarininkų ar kitų rašeivų kūrybos.

2. Tautosakos rinkimas baimės ir kitų sąlygų visuotinai sužlugdytas; per 10 laisvės metų buvo surinkta per 450,000 tautosakos dalykų, dabar per 12 metų — tik apie 60,000."

Iš poezijos šiame "Aidų" numeryje duodama neseniai mirusios Nobelio premijos laureatės Gabrielės Mistral eilių vertimų ir K. Bradūno bei Vitalijos Bogutaitės originalios kūrybos.

Apžvalginėje dalyje yra literatūros, meno, mokslo ir visuomeninio gyvenimo skyriai. Jų paskutiniajame įdėta Juozo Girniaus atsakymas kun. St. Ylai liberalizmo klausimu. Viršelis papuoštas A. Tamošaitienės austo kilimo "Šv. Pranciškus" nuotrauka. Taip pat ir visas numeris praturtintas vertingomis iliustracijomis.

J. Š.

DAIL. J. PAUTIENIUS prie premijuoto paveikslo "Sodas". Klišė iš laikraščio Chicago American. Parūpino kun. [illegible]

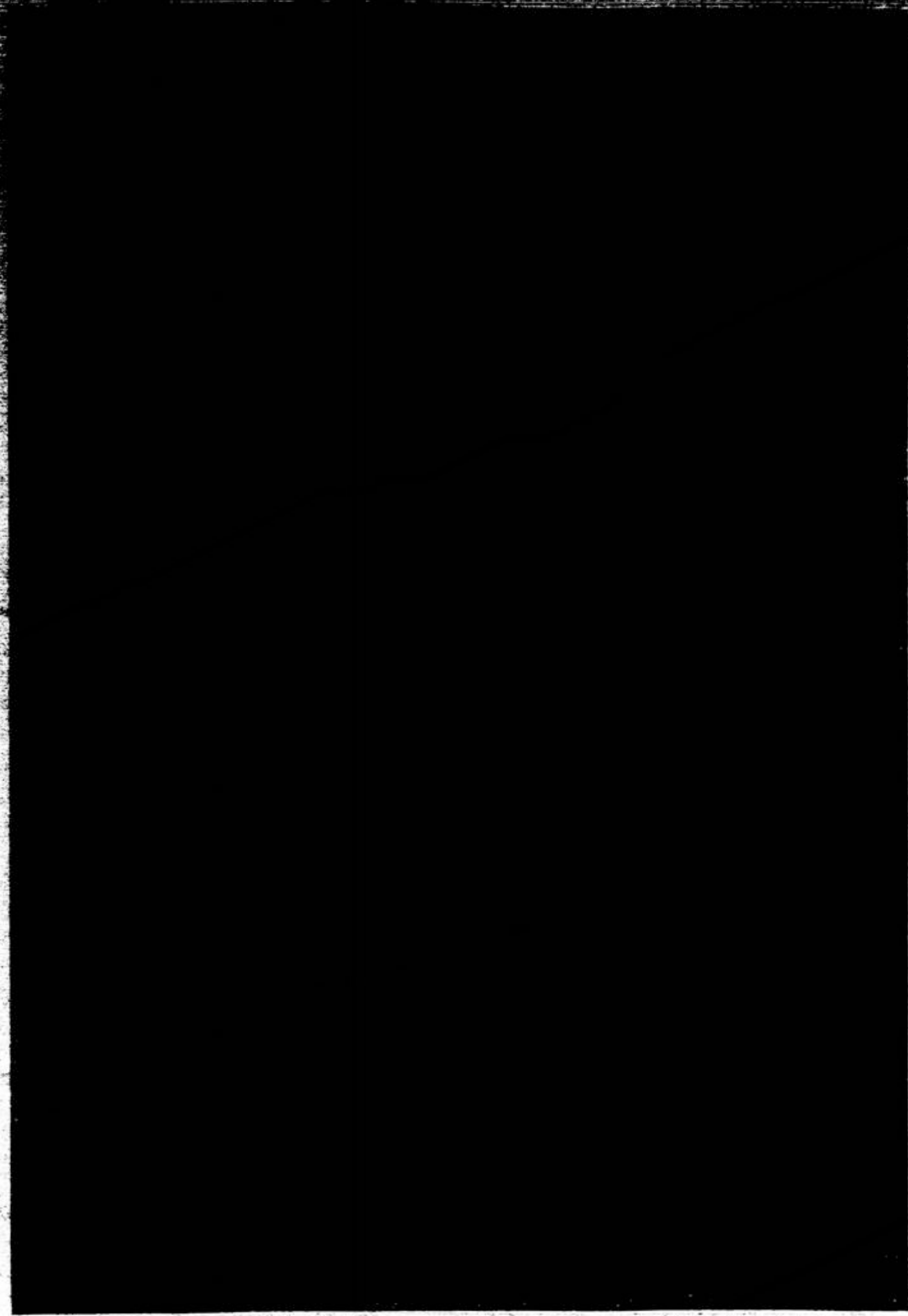

ŠV. PRANCIŠKUS. A. Tamošaitienės išaustas kilimas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Juozas Pautienius** dalyvavo Chicagos dailininkų parodoje, kuri buvo pati didžiausia, 1530 dailininkų buvo išstatę apie 3000 darbų. Parodos lankytojai išrinko jų manymu geriausius kūrinius. Jų tarpe atžymėtas ir J. Pautieniaus paveikslas "Sodas" 300 dol. premija.

● **"Muzikos Žinios"** leidžiamos jau 30 metų, leidžia Liet. Vargonininkų Sąjunga, kuri veikia nuo 1911 m. Muzikos Žinioms ir Vargonininkų Sąjungai Dainų šventei Rengti komitetas Chicagoje įteikė 1250 dol. čekį, kad pagyvintų muzikinę veiklą.

● **Dainavos** ansamblis Chicagoje stato muzikinį veikalą "Išeiviai". Dekoracijas daro dail. A. Rūkštelė.

● **"Rigoletto" opera** statoma Chicagoje kovo 30 d. Stato Chicagos vyrų choras. Spektaklyje dainuoja: Algirdas Brazis, Juzė Krikštolaitytė, Vladas Baltrušaitis ir kiti solistai.

● **Kun. dr. P. Ragažinskas** Medeline dėsto katalikų ir valstybiniame universitete filosofinius dalykus, o Humanitarinių Mokslų institute dėsto moderniąją prancūzų literatūrą.

DAIL. A. RŪKŠTELĖS PARODA DETROITE

Tarptautinio Instituto rūmuose, 111 Kirby Ave. (priešais meno muziejų) kovo 10, 2 v. p. p. atidaroma dailininko A. Rūkštelės tapybos paroda. Ketvirtą val. p. p. dail. A. Rūkštelė skaitys paskaitą. Parodai yra paskirti iš eilės du sekmadieniai, ir jos uždarymas įvyks kovo 17, 8 v. v. Per abu minėtus sekmadienius lankytojai turės progą ne vien pamatyti paveikslus, bet susipažinti ir su jų tapytoju A. Rūkštele. Norintieji galės parodą aplankyti ir paprastomis savaitės dienomis, kasdien iki 8 v. v. Įėjimas nemokamas. Parodą organizuoja Detroito Lietuvių Kultūros Klubas. J. S.

● **Stasius Būdavas** spaudai paruošė apysaką iš spaudos draudimo gadynės "Rūsti diena". Šiuo metu jis gyvena Miami, Floridoje.

● **Dail. A. Krivickas** mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje ir ruošia kilnojamą lietuvių grafikos parodą, kuri bus rodoma Vokietijoje ir Prancūzijoje.

● **Religinės muzikos, koncertas** ruošiamas Chicagoje balandžio 7 d. šv. Kryžiaus bažnyčioje. Koncerte dalyvaus menininkai iš įvairių Amerikos vietovių.

● **Illinois universitetas** surengė meno parodą, kurioje dalyvavo ir 15 lietuvių dailininkų.

● **Antanas Gustaitis** kovo 12 švenčia 50 metų amžiaus sukaktį. Ta proga Bostono Liet. Kultūros Klubas ir Dramos Sambūris kovo 16 rengia iškilmingą A. Gustaičio pagerbimą.

● **Juozas Tininis** išleidžia novelių rinkinį "Sužadėtinė". Rinkinys bus 15 novelių, išleidžia Terros leidykla.

● **Dail. Edv. Valaitis** surengė savo kūrinių parodą Chicago Tribune patalpose. Išstatė savo akvarelinę tapybą. Paroda tęsėsi iki kovo mėn. Ed. Valaitis dirba Cricago Tribune laikraštyje, iliustruodamas jo sekmadieninius priedus.

● **Krėvės raštų** ketvirtame tome sudėta "Skirgaila" ir abidvi dalys "Likimo keliais", Knyga turi 368 psl. Išleido Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius.

● **Arch. J. Mulokas** suprojektavo stacijas Kennebunkport, Me., pranciškonų vienuolynui. Visos stacijos bus viename pastate. Taip pat pastatys ir Kūdikėlio Jėzaus šventovę, kuriai vitražus parengia dail. V. K. Jonynas.

● **Solistė Janina Liustikaitė** iš Romos, kur ji gilina dainavimo studijas, atvyksta koncertuoti į Ameriką. Pirmas jos koncertas bus Chicagoje, paskui aplankys ir kitas Amerikos bei Kanados vietoves.

Šv. Pranciškus A. Tamošaitienės kilime

Pranciškonų provinciolas, T. Jurgis Gailiušis, buvo užsakęs pas dail. A. Tamošaitienę Kanadoje nuausti kilimą, kuris pavaizduotų šv. Pranciškų, jų ordino steigėją. Kilimas jau baigtas (6x4 pėdos) ir pakabintas Kennebunkporte, Me., gimnazijos koplyčioje. Jo nuotrauką matome Aidų žurnalo vasario nr. viršelyje.

A. Tamošaitienės kilimų nuotaiką žinome. Čia vyrauja žalios, raudonos, tamsiai rudos ir melsvos spalvos, kurios kaitaliojasi ritmingai pagal paveikslo kompoziciją. Dailininkei buvo palikta visiška kūrybinė laisvė, pageidauta tik lietuviškos dvasios.

Iš visų šv. Pranciškaus gyvenimo momentų ji pasirinko ryškinti šventojo santykius su gamta, jo pamokslą paukščiams.

Ieškodama lietuviškumo, dailininkė pasuko vysk. Valančiaus keliu. Valančius savo "Žyvatuose šventųjų", norėdamas šventuosius labiau priartinti, perkėlė juos į lietuvišką aplinkumą. Pvz., šv. Elena, karalienė, kuri eina į kamarą miltų putrai išsivirti. Ir dail. A. Tamošaitienė, ieškodama lietuviškumo dvasios, nepasuko į gryną ornamentiką, bet patį šventąjį perkėlė į lietuvišką gamtovaizdį. Jos kilimo pirmame plane matome plaukiančias žąseles. Ant kranto auga žilvytis, kurio ornamentai paimti iš lietuviškų skrynių. Aplinkui gėlės, stilizuotos pagal lietuviškus raštus. Toliau ant kalniuko lietuviška bažnytėlė, sodyba. Pats šventasis, spindulių apsuptas, eina per lietuviškus kalnelius.

Dailininkės pasirinktas kelias yra visapusiškai geras. Jau pati tema — šventojo santykis su gamta — taip artimas lietuvio dvasiai. Ir temos supratimas, įvedant paukščių ir medžių ritmą, primena dainas. Pats lietuviškas gamtovaizdis giliausiai išleidžia lietuvišką nuotaiką. Taip paveikslas pasidaro nuoširdus ir vertingas, nes jame sujungta liaudies meno tradicijos su moderniojo meno laimėjimais. D.

● **Jaunimo literatūros konkursas**, paskelbtas Kanados LB Kultūros Fondo, pratęsiamas iki liepos 1 d. Skiriamos dvi premijos: jaunimo dramos sceninio veikalo — 500 dol. ir vaikų scenos vaizdelio ar apysakos — 300 dol. Rankraščius, pasirašytus slapyvardžiu, siųsti: Konkurso komisijai. 402 Dovercourt Rd., Toronto, Ont., Canada.

● **Prof. Zenonas Ivinskis** surinko visus Lietuvos vyskupų pranešimus šv. Sostui iki Pijaus IX laikų. Leidinys ruošiamas spaudai. Išleis kun. J. Paškauskas.

● **Birutė Pūkelevičiūtė** inscenizavo Kazio Borūtos "Baltaragio malūną".

● **Dainos ir giesmės** konkursas baigiasi kovo 15 d. kun. dr. J. Prunskis paskyrė 500 dol. premiją.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

● **Dr. Antanas Kučas** — LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE, išleido LRK Susivienijimas Wilkes - Barre, Pa. 1956 m., gausiai iliustruota, 370 psl. Kaina nepažymėta.

Petras Sagatas — SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE, eiliuoti kūrinėliai, išleido pats autorius, viršelis ir vinjetės Jono Tričio, 93 psl., kaina nepažymėta.

Bruno Markaitis, S. J. — SIRDIES GELMĖ. Išleido Immaculata Putnam, Conn. aplankas Algirdo Kurausko, 146 psl., kaina 2 dol.

Ponas Toks

— Girinis žmogus laikraščių neskaito,—sakydavo knygnešiai. Ponas Toks tai žinojo ir nutarė sumiesčionėti, tuo labiau, kad visos kraštutinės situacijos vertė tai daryti: dabar jis buvo didžiam Chicagos mieste ir leidosi busu išilgai lietuvybe turtingu Halstedu. Ponas Toks mirktelėjo pats sau ir tarėsi:

— Pasiskaitysiu, gal skyriui "Lankėsi" užtiksiu žinių apie save. Bus juoko man ir garbės visai mano giminei!

Persisvėrė jis per prieš sėdinčio petį ir susmeigė akis į ištiestą popierių.

— Ko čia kiši snapą! — rėkė priešsėda.

— O ar tavo? — paklausė ponas Toks.

— Snapas ne, bet laikraštis mano, — urzgė keleivis. —Už jį pinigus aš moku, – pridūrė iš staigumo lietuviškai.

— Sveikas, vientauti! Ar tik nebūsi lietuvis, jei dar lietuviškai kerti, — atlyžusiu veidu svetingai ponas Toks išsižiojo.

— Taigis, pataikei, – atsileido ir priešsėda. – Esmi lietuvis ir juo noriu likti, moku tautines pagalves, einu į minėjimus ir neatsisakau kandidatuoti į pirmininkus.

— Puiku, puiku, – džiaugėsi ponas Toks. — Būsiu pataikęs į šviesų lietuvį, kas šiandien, mateckių ir preslauskų laikais, nemaža retenybė. Tuščia jų! Patiems girti savo padermę lyg ir nederėtų, bet, žinai, negali žmogus išturėti... Bet, kaip regiu, sveikas esi didis mėgėjas laikraštinės šaradas, mįsles bei uždavinius spręsti arba šiaip sau ką linksmesnio pasiskaityti.

— Kaip tai suprasti? — lūpą karingai patempęs atrėžė keleivis. — Skaitau draugiško dienraščio kultūrinį priedą, dargi Vasario 16 laidą. Čia, brolyt, pigiai nepaknisi. Sudėta visa mūsų išmintis ir meno smetonėlė...

— Ir sūris, norėč pridėti,— įsiterpė ponas Toks. — Kas knisa? Niekas! Bet mįslė yra, kurios nė tu neatminsi. Va, skaitykim, pradedant antrašte pirmąja ir antrąja:

"Lietuviai 1500 dail. parodoj". Smulkesnėm: "15 mūsiškių universiteto salėse." Toliau seka tekstas: "Šią savaitę Illinois universiteto patalpose buvo atidaryta didžiausia savo apimtimi mena paroda, kokią kada turėjo Chicagos didmiestis. Joje dalyvauja apie 1500 menininkų su 267 kūrinių...' (Draugas.).

— Ar neuždavinys? — spyrė priešsėdą ponas Toks. — 1500 menininkų išstatė 267 kūrinius. Atsakyk man, jei taip gudriu dedies: kokią kūrinio dalį išstatė kiekvienas dailininkas?

— Piššš, — teišmykė gudrusis chicagiškis lietuvis.

— Ar nesakiau, kad sveikas mėgsti skaityti mįsles, — triumfavo ponas Toks.

Keleivis niro iš buso ties pirmu kampu, o ponas Toks toliau važiavo ir sprendė mįslę:

— Vadinasi, arba dailininkai turėjo tapyti bendrai, lietuviškos talkos papročiu, arba tautos šventės proga būta pasikarščiavimo, didinant žmones ir mažinant jų darbus. Antroji prielaida lyg labiau suaugusi su mūsų charakteriu. Bet taip ir neišspręsta teliekie.

— Mama, kodėl tėvelis mūsų tarnaitę vadina angelu, — pasiteiravo vaikutis.

— Todėl, kad ji rytoj man turės išlėkti, — paaiškino motina.

NEW YORKE projektuojama pastatyti didžiulis pastatas visokiom pramogom, parodom ir k. Jis talpintų 150.000 žmonių. Jo statyba atsieitų 57 milijonus dol.

LIET. GEN. KONSULATO PAIEŠKOMI ASMENYS

Abromavičius, Stasys, gimęs 1917 m.

Baltrunienė - Pupelytė, Ona, ir jos sesuo Petronienė, Valia, gyveno Buenos Aires, Argentinoje.

Baronienė - Gaidamavičiūtė, Vladislava, d. Antano.

Blažys (Bražinskas), Juozas, sūnus Juozo.

Bučiūtė - Jankunienė, Antanina, ir Jankunas, Romualdas.

Budavienė - Degutytė, Agnietė, iš Tauragės ap.

Bujanauskienė, Ona, iš Marijampolės, ir jos sūnus Stasys bei duktė Mary.

Burnys, Zenonas.

Česnavičienė, Uršulė, iš Budežerių k., Vilkaviškio ap.

Dambrauskaitė - Kubiliūnienė, Elena, d. Apolinaro.

Degutytė - Budavienė, Agnietė, iš Tauragės ap.

Dinapaitė - Zimlienė, Marijona, iš Kaltinėnų val.

Dzindzeleta, Aleksandras, s. Jono.

Gaidamavičiūtė - Baronienė, Vladislava, d. Antano.

Globis, Antanas, s. Antano.

Grigaitis, Jonas, s. Petro, iš Vilkaviškio ap.

Grigaliūnaitė - Juknevičiūtė, Marijona, d. Silvestro.

Ivanovas, Kostas, s. Aleksandro.

Jankunienė - Bučiūtė, Antanina, ir Jankūnas, Romualdas.

Jonaitis, Antanas ir Petras, sūnūs Antano, gyveno Elizabethe.

Juknevičiūtė - Grigaliūnienė, Marijona, d. Silvestro.

Juočionytė - Kožienė, Elzbieta, d. Motiejaus.

Jurgeliūnas, Stanley.

Juronis, Juozas, s. Jono.

Kairiukštis, Jurgis ir Simonas, sūnūs Jurgio.

Kiškytė, Bronė, gimusi Rygoje, gyvenusi Pandėlio val.

Kožienė - Juočionytė, Elzbieta, d. Motiejaus.

Krincius, Jurgis, s. Jono, iš Kaltinėnų val.

Krupukaitienė - Valentukonytė, d. Povilo, ir vyras Jurgis.

Kubiliūnienė - Dambrauskaitė, Elena, d. Apolinaro.

Kuzmickas, Saliamonas, sūnus Simono.

Langas, Jonas, iš Vabalninko val., turėjo knygyną Worcester, Mass.

Levickas, Jonas, gyvenęs Waterbury, Conn., 43 W. Porter St.

Meškauskas, Anicetas ir Jonas, sūnūs Kazio, iš Anykščių val.

Naujokaitis, Vincas, iš Bartininkų.

Olbikas, Stasys.

Paškevičienė - Pautienytė, Julija, vyras Paškevičius, Juozas, ir duktė, Aldona, gyv. Montevideo, Urugvajuje.

Pavasarys, Pranas ir Stasys, ir jų sesuo Vizmanienė, Mikalina.

Penkauskas, Julius, s. Antano.

Petronienė - Pupelytė, Valia, ir jos sesuo Baltrunienė, Ona, gyveno Buenos Aires. Argentinoje.

Pupelytė - Baltrunienė, Ona, gyveno Buenos Aires, Argentinoje, ir jos sesuo Petronienė, Valia, tinoje.

Ražauskas, Aleksandras, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Rimkus, Kazys, s. Vinco, iš Akmenės val.

Rudys, Juozas ir Mykolas, sūnūs Pranciškaus, iš Šiauriškių k., Tauragės ap.

Skeivis, Kazys, gyvenęs Pittsfield, Mass.

Škema, Juozas, buvęs Belgijoje.

Skiečius, Viktoras, s. Juozo.

Slaminskas, Juozas, iš Bendrių k., Miroslavo — Slabados parap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania 41 West 82nd St. New York 24, N. Y.

TAMAQUA, PA.

Sukaktis

Šv. Petro ir Povilo Lietuvių Moterų Draugija atšventė savo dvejų metų gimtadienį, kaip pažymėjo jų dvasios vadovas kleb. kun. K. Bakutis. Susirinkimą pradėjo pirmininkė Špokienė, kviesdama melstis, giedoti ir pasiryžti. Po įžanginių iškilmių buvo pradėtos vaišės. Vaišių metu sumaniai pravestas susirinkimas su metų veiklos apžvalga. Draugija išjudino pamaldumą į Mariją Fatimoje, įvykdė eilę kultūrinių parengimų, turėjo rimtų paskaitų, daug padėjo parapijai, vienuolynui, surengė keletą linksmų ir naudingų valandėlių. Draugija galėtų būti sektinu pavyzdžiu šimtams mūsų lietuviškų draugijų. Moterų sutarimas, sumanumas, uolumas ir darbštumas tikrai vertas ne vieno, bet daugelio medalių.

Įspūdingai buvo atliktas naujos valdybos narių įvertinimas. Kiekviena žengė scenon, žiebė savo pareigų simbolį žvakę ir ryžos dirbti draugijos labui. Kiekvienai buvo priminta jos pareigos ir kiekviena gavo savo spalvą ir savo pareigų šventąjį globėją. Su didžia rimtimi jos užėmė savo "sostą". Po to sekė atsisveikinimas senosios valdybos ir naujosios pirmininkės Marijos Waice žodis. Ji Paskelbė ir visu komisijų vadoves bei jų pagelbininkes. Visos kartu sudaro dr-jos tarybą. Draugija sugebėjo surengti ir Vasario 16 minėjimą.

Lankėsi vienuolyno viršininkė

Motina Anunciata, Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolijos viršininkė, lankė vienuolyno namus ir mokyklą vasario 12. Ji apsidžiaugė naujos mokyklos darbu ir gražia pažanga. Aplankė ir vaikų darželį. Motina viršininkė turėjo ilgesnį pokalbį su seselėmis ir su vietos klebonu kun. K. Batučiu. Ji gyvai prisiminė ir savo pirmas dienas Tamaqua, kai seserys buvo čia tik atsikėlusios gyventi ir dirbti. Naujai įrengtas vienuolynas ir nauja koplyčia ir mokykla vainikavo jų keliolikos metų darbą parapijoj.

Klebono jubilėjus

Kleb. kun. K. Batutis šiemet minės savo 25 metų kunigystės sidabrinį jubilėjų. Nors minėjimas bus rudeniop, bet jau sudarytas komitetas, kurs jau rengia toms parapijos iškilmėms. Jubilijatas buvo įšvęstas Romoj 1932 spalio 30. Tą dieną ir sekantį sekmadienį, lapkričio 3, bus parapijoj iškilmės.

Sodalietės vaidins

Šv. Petro ir Povilo parapijos sodalicija veikia dviem grupėm — jaunesnių ir vyresnių. Kasmet jos sutartinai surengia vaidinimą. Šiais metais vaidinimas rengiamas kovo 17. Mergaitės jau mokosi ir tikisi parengti gražią programą, kaip ir kiekvienais kitais metais. Besimokydamos vaidinti, mergaitės prasilavina. Dera pažymėti, kad vyresnieji supranta jų pastangas ir gausiai atsilanko į vaidinimą. **T. Q.**

HARTFORD, CONN.

Hartfordo Balfo skyrius buvo kreipęsis laiškais aukoti siuntiniam į Lietuvą. Aukų vajus pravestas praėjusių metų pabaigoje. Daug geros širdies žmonių atsiliepė, ir už tai jiem tariamas nuoširdus ačiū.

Aukojo:

A. ir J. Endriliūnai — 25 dol., S. L. A. 124 kp. — 16. Ig. Bairiūno šeima, — Therese Bakas, Adelė Gailiūnas, Juozas Motiejūnas, Pranas Stankevičius — po 10 dol. Kun. V. Pranskietis, Albinas Armanas, Maldos Apaštalavimo S-ga, šv. Rožančiaus Dr-ja, Moterų Sodalicija, Ant. Aukštikalnis, L. Baltrikonis, J. Čebitoris, V. Dailidė, J. Z. Gailiūnas, Ant. Mazalas, Pranas Mončiūnas, M. Pateckaitė, Albinas Petraitis, L. Rudolfas, Ant. Žitkus — po 5 dol. Jonas Janušauskas, Juozas Manikas, Step. Radikas, Irena Ruseckienė, Th. Sereika — po 3 dol. J. Aukštuolis, M. A. Antanaitis, R. Banevičius, A. Barnauskas, V. Balčiūnas, J. Belezaras, J. Benešiūnas, Ona Brundzienė, Helen Cabitur, H. Dapkus, A. Draugelis, J. Dragunevičius, Ant. Giedraitis, Alice Grushas, Mary Jasinskas, Marc. Kortinaitis, And. Pateckas, Mary Puidokas, J. Saly Salemonas, Ant. Stanulis, A. Skrupskelienė, Ant. Sliogeris, Mr. Simanskas, K. Vadišius ir J. Vitkus — po 2 dol. Mr. Andrulaitis, M. Banevičius, Kaz. Balčiūnas, J. Bernotas, B. Bernotas, Juozas Bernotas, J. A. Belezaras, Mary Bush, F. Baltrikonis, R. Dragunevičius, J. Jasonis, J. Z. Kavaliauskas, A. Krikščiūnas, J. Leonaitis, V. Morkus, Em. Putvytė, Ed. Radžiūnas, Anna Rukas, Magd. Tamos, A. Ustinaitis, Monika Valčiulis, E. Vismontas — po 1 dol.

Viso suaukota 262 doleriai, kurie pasiųsti Balfo Centrui.

Aukas priėmė ir tvarkė Balfo skyriaus šio globėja [illegible]

BALFO PRANEŠIMAS

Yra surastas kelias siuntiniams siųsti į Lietuvą ir kitus kraštus Balfui tarpininkaujant. Be anksčiau paskelbtų yra nauji šie siuntiniai:

"T"

250 gr Pieno miltelių
100 gr Kiaušinių miltelių
500 gr Margarino — dežutė
500 gr Taukų — kiaulinių
200 gr Šveicariško šokolado
500 gr Cukraus — gabalinio
250 gr Kakao — nesaldintas
200 gr Vynuoginio cukraus
500 gr Medaus — dėžutė
250 gr. Starkosan stiprinantis gėrimas
90 Tbl. Lezithin — Kraujo ir Nervų sustiprinimui.
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $15.00
Į Azijos Rusiją $16.00

"57/01

300 gr Vynuoginio cukraus
500 gr Taukų — kiaulinių
750 gr Gabalinio cukraus
200 gr Šveicariško šokolado
250 gr Starkosan
90 Tbl Lezithin
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $12.00
Į Azijos Rusiją $13.00

"57/02"

500 gr Margarino — dėžutė
500 gr Taukų — dėžutė
400 gr Kakao
200 gr Šveicariško šokolado
500 gr. Gabalinio cukraus
90 Tabl Lezithin
1 Dėžutė Kremo — veidui ir rankoms
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $14.00
Į Azijos Rusiją $15.00

"57/03"

500 gr Margarino dėžutė
500 gr Taukų dėžutė
300 gr Šveicariško šokolado
1500 gr Gabalinio Cukraus
200 gr Kakao
125 gr Kavos
3 metrai guminio raisčio (Elastic Band)
2 špūlės siūlų — juodi ir balti, 200 m. kiekviena
1 pakutis adatų
90 Tabl Lezithin
1 Dėžutė kremo — veidui ir rankoms
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $17.00
Į Azijos Rusiją $18.00

"57/04" — Moterims

1 pora apatinių rūbų
1 apatinis — vilnonis
1 pora kelnių — vilnonių
1 treningas, mėlynas
1 vilnonis šalikas
1 pora vilnonių megztų pirštinių
1 vilnonė liemenė
1 pora šliurių
2 dėžutės kremo
2 špūlės siūlų — juodi ir balti
90 Tabl Lezithin
1 pakutis adatų
1 pora Nylon kojinių
Į Azijos Rusiją $39.50
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $38.50

Tex - 514

3.2 metrai geros vilnonės vyriškam kostiumui, 140—142 cm. pločio, su visais priedais: pamušalu, sagomis ir t.t.
Į Azijos Rusiją $45.00
Į Lietuvą ir Europos Rusiją $44.00

Tex - 515

2.8 metrai vilnonės medžiagos moteriškam kostiumėliui, su visais priedais; pilka arba mėlyna
Į Azijos Rusiją $44.00
Į Lietuvą ir Europos Rusiją 43.00

Siuntinius gali užsakyti gyvenantieji Amerikoje, Kanadoje ir kitur. Užsakant reikia Balfo Centrui atsiųsti to asmens adresą, kuriam siuntinys užsakomas, adresą siuntėjo — užsakytojo ir reikiamą sumą pinigų. Kai Balfo centras tuos dalykus gaus, tuojau atliks reikalingus formalumus ir siuntinys bus išsiųstas.

Siuntinys turėtų pasiekti Lietuvą per šešias savaites, Rusiją — per du mėnesius.

Persiuntimo išlaidos ir muitas įskaitytas į nurodytas kainas.

Balfas garantuoja už siuntinių pristatymą, jei koks siuntinys nenueitų, Balfas grąžins įmokėtus pinigus.

Balfo Centro įstaiga 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ROCHESTER, N. Y.

Vasario 24 d. 3 val. p. p. šv. Jurgio liet. par. salėn gausiai susirinko mokinių tėvai ir jų draugai. Susirinko, kad pasižiūrėtų ir pagyventų retu įspūdžiu — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimu. Mokytojos seselės, nesitikėdamos tokio nelaukto susidomėjimo, pusę salės buvo paskyrusios svarbiausiems minėjimo dalyviams ir programos atlikėjams, šv. Jurgio lietparapijos mokyklos mokiniam.

Minėjimas pradedamas JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos gražiai pagieda visi mokiniai. Po trumpo N. Saladžiūtės (8 skr.) žodžio, už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus visi mokiniai sugieda Marija, Marija.

1, 2 ir 3 skr. mokiniai išeina erdvion scenon. R. Balniūtė padeklamuoja Vasario šešioliktoji, berniukų kvartetas ir visi padainuoja keletą liet. liaudies dainų. Su dideliu pasitikėjimu jiems diriguoja vienas antro skyr. mokinys. Gražiai deklamuoja: Juodvalkis, J. Šipaila, Pr. Puidokas ir Pr. Choromanskis. Visi pašoka tautinius šokius: gražus jaunimėlis ir kalvelį.

Po jų išeina 4, 5 ir 6 skr. mokiniai, kurie padainuoja "Aš esu Lietuvos sūnus" ir pašoka žiogelį ir malūną. Vėl visi dainuoja "Dainuok jaunyste" ir "Gražios, malonios vasaros naktys".

Ir pagaliaus pasirodo 7 ir 8 skyr. mokiniai. Įspūdingai deklamuoja A. Norkutė ir nuo jos neatsilieka R. Poškutė. Visi padainuoja: "Toli už girių leidos saulutė", "Tėvų namelial brangūs". Vėl visi pašoko porą taut. šokių. Minėjimas baigiamas visiems 8 skyrių mokiniams dainuojant: "Daug daug dainelių aš žinau"...

Programa truko 1 val. Minėjimas visiems paliko nepaprastą ir mielą įspūdį. Savo nuoširdžius padėkos žodžius, susirinkusių vardu, seselėms ir mokiniams, pasako: kun. A. Račaitis, kun. J. Bakšys ir L. Bendruomenės pirm. J. Jurkus.

Seselės mokytojos labai gražų ir nuoširdų darbą atliko, parengdamos tokį įspūdingą minėjimą, taip gražiai ir darniai įtraukdamos visus mokinius į programis atlikimą. Jos nusipelnė didžios pagarbos ir padėkos iš visų tėvų.

Šv. Jurgio liet. pradžios mokykla ir ankščiaus Lietuvos nepriklausomybės minėjimus rengdavo, bet tai tik mokyklos ribose. Šis ar ne pirmas viešas minėjimas. Mokyklą sudaro maždaug 95% lietuvių ir jų kilmės vaikai, 56% tremtinių vaikai.

Mokytojauja šv. Pranciškaus lietuvės seserys: sesuo Aurelija, sesuo Rachelė ir sesuo Bernadeta. **Sb.**

Chicago, Ill.

H. W. FEMALE

Registered NURSES

83-bed hospital comprised of 43-bed general hospital and 40 bed retired miners. Starting pai $300 per month with periodical increases. Nurses home, reasonable charge for board and room. 40 hour week. $15 differential pay for evening shifts, liberal personnel policies. — Town of 9.000 in the mountains.

Miners' Hospital
RATON, NEW MEXICO

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasiliadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.
Vienintelial šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8067

VICTOR ABECONAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 3-1342

JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-3632

MEČISLOVAS KAVALIAUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALUNAS
1400 Cardiff, Detroit, Mich. Tel. T. O. 8-7063

STANLEY METRICK
1904 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-6383

JOHN SHURNA
5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7763

ALLAN STEWART
4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. Gladstone 5-1330

SPORTAS

Vokiečių laikraštis apie Jokubaitį

1956 metų New Yorko apylinkės geriausių futbolininkų lietuvių visuomenei buvo pristatytas Algirdas Jokubaitis. Atrodo, būtų tikslu su šio mūsų geriausio futbolininko biografija kiek susipažinti. Šiuo atveju darbą sutaupo vokiečių dienraštis "Staats Zeitung und Herold", kuris savo 1956 gruodžio 2, sekmadienį įsidėjo Jokubaičio fotografiją ir "Komandos kapitonas, žaidžiąs nuo pat įsikūrimo dienos". Ten rašoma:

"Jeigu kas nuolat skaito "Sport-Herold", gali pastebėti, kad Lithuanian S. C. komandos sąstate Algirdo Jokubaičio vardas visada suminimas. Taip, Algirdas Jokubaitis, trumpai Algiu vadinamas, žaidžia savo klube nuo pat jo įsikūrimo dienos. Pradėjęs A klasėje, jis keliavo su klubu per pirmąją lygą, kad užkoptų į oberlygą. Imigravęs 1949, Algis pradžioje žaidė Newark S. C. komandoje, kadangi bent tuo metu nebuvo New Yorko apylinkėje jokio lietuviško klubo.

Viduryje 1950 metų didysis entuziastas Jonas Atkas (Atkočius) suorganizavo lietuvišką futbolo komandą. Algis Jokūbaitis, žinoma, prie tos komandos prisidėjo ir kūnu ir siela. Jo, betgi, jau buvo pasirašyta žaisti Newarko komandoje. Bet žmonės susitelkę, apie Pflugerį (vienas iš vadovų), Newarko stovykloje parodė nuosaikumo ir jį atleido. Ten, mat, buvo žinoma, kuria linkme jo širdis veržiasi; neveltui lietuviškuose sporto sluoksniuose didžiuojamasi, kad nei vienas tikras lietuvis nežaidžia kitur, kaip tik pas "Lithuanians".

Žaidė Tauro komandoje

Gimęs 1925 metais Kaune, praleido jis ten ir savo jaunystę. Sportiškas miestas jau tada turėjęs nemažiau, kaip 5 oberlygos komandas. 1938 metais jau matėme jį Tauro klube. Šis klubas visados buvo garsus savo jaunių komandomis ir apskritai neleškodavo žaidikų kitur. Jaunių komanda buvo daugkartinis Lietuvos meisteris. Kai, pavyzdžiui, 1937 metais pirmoji ekipa turėjo apleisti oberlygą, tai nenuleista galvų, bet laimėta A klasės pirmenybės, užsitikrinant teisę dalyvauti pereinamose rungtynėse, į kurias pasiųsta senas vartininkas su 10 jaunių. Bombinė pasekmė (5:0) pašėlę vaikyščiai sugrąžino populiariausią Kauno klubą į aukštąją lygą, o patys sekantį sezoną vėl kukliai žaidė jaunių klasėje.

Tad nereikia stebėtis, kad Algiui Jokubaičiui, dar turint vos 17 metų, buvo duota proga žaisti pirmoje komandoje. Čia, žaisdamas dešiniam krašte, jis neretai pasižymėjo ir dažnokai buvo matomas įvarčių mušikų skaičiuje.

Kai 1950 metais Lithuanian SC pradėjo veikti New Yorke, daugelį stebino lietuvių puolikų susižaidimas. Mat, su Jokubaičiu, Sabaliausku ir Adomavičium, kuris čia šventė puikų "come-back", tame puolime turėjome nemažiau kaip tris Tauro augintinius. Būdamas Vokietijoje, Algis žaidė keliuose klūbuose. Apsigyvenęs 1947 metais Freiburg i Br., žaidė jis ir garsiajam Freiburgo FC.

Visa Freiburgo lietuvių kolonija džiaugėsi, kai Algis savo pirmose oberlygos (tuomet Zonenliga) rungtynėse mušė net tris įvarčius — vieną gražesnį už kitą. Prancūzų karinės valdžios potvarkis, draudęs svetimšaliams žaisti vokiečių klube, žiauriai nutraukė daug žadėjusią jo futbolo karjerą. Nors Freiburge ir buvo daroma visa, kad Algiui būtų padaryta išimtis— žaisti nebuvo leista. Šiais metais Freiburburgo FC po ilgo laikotarpio pavyko įkopti į Oberliga "Sued, ir Algis, žinoma, džiaugiasi savo buvusio klubo pasisekimu.

Subrendęs kaip puolikas, prieš 2 metus persikėlė į saugų liniją, kur ir dabar atlieka savo komandai neišskaičiuojamus patarnavimus. Kuklusis baltaplaukis jau šešeri metai yra ištikimas savo klūbui gerais ir blogais laikais. Du kartu su savo ekipa laimėjo New York State Taurę, A klasės pirmenybes, pirmosios lygos pirmenybes; jis taip pat dalyvavo ir rungtynėse, kuomet lietuvių komanda rytinės Amerikos taurės finale (Ludlow, Mass.) kruvinoje kovoje buvo išmušta iš varžybų.

Vis dar gyvas ir guvus, numato dar ilgus metus traukti savo klubui. Jeigu tu, mielas skaitytojau, kada matysi žaidžiant geltonai žaliąją komandą, atkreipk savo dėmesį į kairįjį saugą, kuris yra vienas iš svarbiausių ekipos ramsčių. Kovotojiškas iki paskutinės minutės, čia žaidžia žmogus korektiškai, švariai ir padoriai. Tai geras pavyzdys aikštėje lietuviškam prieaugliui, ir todėl suprantama, kad savo komandos kapitonu lietuviai didžiuojasi.

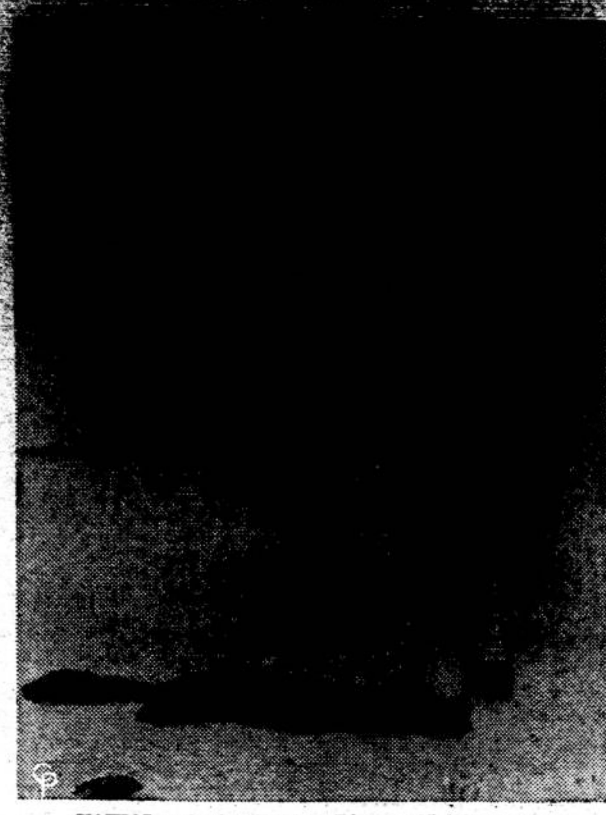

VAIKAI mokosi golfo San Diego golfininkų klube.

Stalo teniso turnyras

Kovo mėnesio viduryje numatomas stalo teniso turnyras, atrodo, bandys prikelti iš miego mūsų stalo tenisininkus. Lietuvių Atletų Klubo rengiamas šis turnyras bus atviras visiems, t. y. lietuvių kilmės jaunuoliams-ėms, nežiūrint jų gyvenamosios vietos. Tikslų turnyro laiką bei kitas smulkmenas sužinosite vėliau — tik sekite Darbininko sporto skyrių. **Atletas**

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA PASIŲSTI SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus
vis dar laikoma

PARCELS TO RUSSIA, INC.
BROOKLYN, N. Y.

Ši firma įgaliota Intourist Maskvoje čia vietoje rinkti muitus už siunčiamus daiktus į SSSR.
Kadangi visos agentūros uždarytos, patobulinimui patarnavimo ir paskubinimui siuntinių pristatymo į SSSR, kartu klijentų patogumui, jau iki šiol

PARCELS TO RUSSIA, INC.

atidarė skyrius:
11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich., Tel. TOwnsend 8-0298.
651 Albany Ave., Hartford, Conn., Chapel 7-5164.
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel. DUnkirk 5-6550.
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel. ORchard 4-1540.
Galima beveik viskas siųsti—nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat visokiausi vaistai, Streptomicin, Penicilin, Rimofon ir kiti. Vaistai siunčiami oro paštu gavėjui pristatomi per 7-10 dienų.

NAUJIENA: DABAR GALIMA SIŲSTI "ANTI-POLIO SERUM"
Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvamos mašinos.
Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.
Naujas adresas:

PARCELS TO RUSSIA, INC.
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
(Už kampo buvusios vietos) Tel. INgerson 7-6465, 7272

Įstaiga pirmajame aukšte. Patikrintas laisvas automobilių pasistatymas. Įstaiga atidaryta kasdien, įskaitant sekmadienius nuo 9 iki 6 val. ir šeštadien. 9-4 val.
Firmos veikimas pertvarkytas, kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro pašto siuntiniai per 7-10 dienų.

Rev. William J. Halliwell, Ph. D.,
South Orange, N. J.
Seton Hall University,

Dear Father Halliwell,
I am interested in

MARY'S MINT

Please add my name to your mailling list. I can afford a quarter a week, and will try to beg a quarter a week from twenty-seven others, or by same equivalent metrod acquire a dollar a day, for a Mass a day to be offered on the Mossions for the glory of God in the Most Holy Trinity, through Christ iur Lord, for the intention of the Blessed Mother. I understand that I may add my own intention after her's; and that I share in ten thousand Masses, annually.

NAME ....
STREET ....
CITY and STATE ....

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Philadelphijos arkivyskupas John F. O'Hara, kovo 3 buvo paskelbęs maldos dieną už Lietuvą. Jo ganytojiškas laiškas šiuo reikalu buvo paskelbtas visose Philadelphijos arkivyskupijos bažnyčiose, vasario 24 d.

Vasario Šešioliktosios minėjimo atgarsiai, bendrai imant, yra geri. Įdėtas darbas, šventei besiruošiant, davė gerą vaisių. Pirmą kartą Philadelphijoje įvykęs skilimas, bevykdant rinkliavą, buvo labai apgailestaujamas net ir senosios kartos tautinės srovės lietuvių. Bendra aukų suma Amerikos Lietuvių Tarybai, dėliai skilimo, keliais šimtais dolerių sumažėjo. Asmeniškai dėliai šio skilimo daugiausia kentėjo aukų rinkėjai. Aukų lapais ir salėje minėjimo dieną buvo surinkta $1500. Rinkliava dar tęsiama ir bendroji suma dar keliais šimtais dolerių padidės. Iki šiol stambiausiais aukotojais buvo šv. Jurgio parapija ir Lietuvių bankas. Finansų komisija tikisi galėsianti paskelbti apyskaitą jau sekančią savaitę.

L. Meno Ansamblio choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juozo Strolios, stropiai ruošiasi pasirodyti tautų mūgės programoje. Choras prisiglaudė šv. Andriejaus parapijoje, kur klebonas kun. Juozas Čepukaitis davė chorui patalpas nuolatiniam naudojimui.

Antanas Tvaranavičius —senosios kartos visuomenininkas, vasario 24 atšventė 69 gimtadienį.

Loreta Petrauskaitė išrinkta studentų ateitininkų draugovės valdybos pirmininke. **K.C.**

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas
Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juozas Glavickas

Sekretorius
Antanas F. Kneižys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congres Ave.
Waterbury, Conn.

Iždininkė
Blanche Kapochy
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Labdarybės ir Stipendijų Komisija
Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.
Bronė Mičiūnienė

Revizijos Komisija
Danielius Averka
Teklė Mittchel
Benediktas Jakutis

SUMMER HOMES

BLAIRSTOWN VIC
ATTENTION Catholic groups and organization seeking summer camp facilities; we have available for immediate sale 4 fully equipped camps with capacities from 50 to 400. All are within 75 miles of N.Y. and reasonably priced. Also a number of excellent undeveloped camp sites.
BLAIRSTOWN REALTY AGENCY Press Bldg. Hghwy 94. Blairstown, N. J. Foxcrof 2-2212. Sun. by appt.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Travel Agencies

PLANNING TO TRAVEL?
You get world wide service for trips—tours—cruses—etc.
For Business or Holidays by consulting with
Woodstock Travel Bureau Inc.
120 West 44th St.
New York City
PL 7-0828

FOR HOLYDAY OR HONEY MOON VISIT THE
JOLLY TRAVEL SERVICE INC.
129 St. Nicholas Ave.
Brooklyn, N. Y. EV 2-8701
Serving the Travel Needs off Greater Brooklyn for 10 years
Hotels, Tours, Honeymoons, Cruses, etc.

ALL TOURS TRAVEL AGENCY
Personalized Services
Free of cost
Domestic and International Tours and Cruses
Honeymoons
Vacations
Hunting and Fishing Trips, Business & Weekend Tirps
Call Now ES 5-6862
1928 Coney Island Ave.
(Cor. Ave. P & Kings Hwy)
Budget Vacations Arranged
(Pay Later Plans)
Authorized 7 Bonded Agents
Licenced by State if New York.

SUMMER PL.—FOR SALE

NOYAC. Sag Harbor, L. I. Modern 4 room housekeeping bungalows. Completely furnished. Near beaches. Lovely country setting. Accommodates 6. Heated. Special rates to July 1st. Literature on request. Two weeks, monthly and seasonal rates for summer months. Ideal for children. Write William Spooner. Birch St., Noyac, Sag Harbor. N. Y. Tel. Sag Harbor 5-0627R.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

REAL ESTATE

Building Lots and Houses In Suffolk County
Business and Industrial Properties Businesses
TERMS ARRANGED
Kiernan Bros.
Box 182, Medford, L. I., N. Y.
Grover 5-8194 Grover 5-5278
Call Anytime

REDUCED PRICE $26.750
Point Lookout — Garden City Ave., near the bay, 7 rooms, plaster walls. 2 full baths, full cellar. 70 ft. frontage, large garage. Inquire 6 Inwood Ave., near Our Lady of the Miraculos Medal church. Point Lookout or call GEneral 2-7837.

GARDEN CITY
ST. ANNE PARISH
3 bed rooms, ranch, 3 years old plot 80x100. Near Railroad. Transportation and shopping. 228 New Hyde Park Road Must be seen to apprciate
PR 5-7882

HARRISON PLAINS —Parkway Knoll, 3 blocks St. Anthony's School. 5½ rm. Cape Cod. 4 yrs., expansion attic. gar., blacktop drive, fully landscaped. Asking $22.000. Principals only. Owner WHite Plains 6-6440.

Empl. Agencies

Cooks, waitress, chambermaids, couples — kitchen help, butlers available for positions in rectories.
Apply:
Lida Bonfield Agency
Sister of Margaret Strohman
32 E. 57th St., New York, N. Y.
PLaza 3-2235

DISPLAY

LA MONTE KITCHEN CABINETS ALL MODELS
Standard or Custom Made
All work Guaranteed
Reasonable Prices—$7.95 a up
If Desired Lay-Away Plan
Special Consideration to institutions and the Clergy visit or phone the following Brooklyn Stores
369 Knickerbocker Ave. VA 1-3492
687 Manhattan Ave. EV 3-8582
Let LaMonte Bring Real Beauty Into Your Home.

TREE SPECIALISTS
Est. 1919
Spraying, For Insect Control
Fertilization, Cavity Work
Pruning, Bracing
Fully covered by Insurance
Landscape Foresters Ltd., Inc.
65 Penfield Rd. Bronxville
DErfld 7-2271
Nites Sundays and Holydays
WHitePls 9-9371

Brides! PROTECT YOUR Wedding Cake Top

(No C. O. D.'s please)
Send check or Money Order to:
Dome Sales Company

Jei nori ką paskelbti DARBININKE, skambink telefonu: GLenmore 2-4916

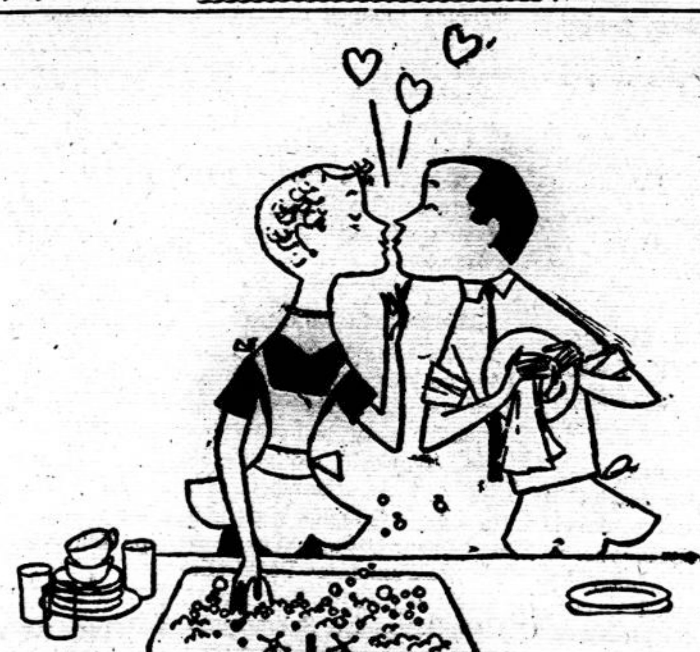

the case of the dishwater Bond!

Once a practical, romantic young man (you can be both) married.
For their anniversary, being practical, he bought his wife a U. S. Savings Bond.
And, being romantic, he slipped it under her dinner plate.
Then he forgot it until, drying the dishes, he spied it in the detergent. The Bond looked all washed up.
But it wasn't. After a letter from the young man, the U. S. Treasury replaced the Bond with another bearing the original date of issue—the couple's anniversary.
This true story illustrates the safety of U. S. Savings Bonds. Any of your Bonds that are lost, stolen or destroyed will be replaced without charge by the U. S. Treasury. And remember that Your Government guarantees the principal of your Bonds safe—up to any amount—guarantees sure the rate of interest. So start saving the safe, sure way. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work or buy Bonds at your bank.

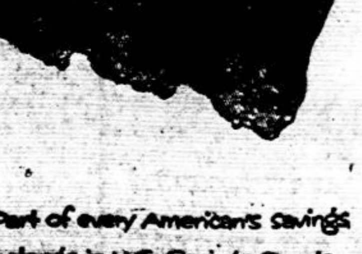

Part of every American's savings belongs in U.S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NEW YORKO [illegible] NAUJIENOS

Lietuviai filatelistai
jau susitarė su PLB seimui rengti komitetu ir kartu tarp kitų parodų surengs ir lietuviškų pašto ženklų parodą. Kitais metais, kai vyks pasaulio lietuvių seimas New Yorke, sueina 40 metų lietuviškiems pašto ženklams. Parodoje tarp retenybių bus išstatyta senų laiškų, jų tarpe ir dr. Jono Basanavičiaus atvirukas.

Zarasiškių dėmesiui
Gegužės 18 New Yorke šaukiamas zarasiškių suvažiavimas. Visi zarasiškiai kviečiami suvažiavime dalyvauti. Apie dalyvavimą malonėkite tuojau pranešti šiuo adresu: Vaclovas Butkys, 138—47 Lloyd Rd., Jamaica, N. Y.

Už a. a. kun. Pinkų
jo 9 metų mirties sukakties proga iškilmingos pamaldos bus atlaikytos kovo 10, 9 v. šv. Jurgio bažnyčioje. Pamaldose kviečiami dalyvauti visi pažįstami.

Ateitininkų sendraugių
konferencijoje, kuri vyko kovo 2, 3 d. d. Chicagoje, iš New Yorko dalyvavo keletas ateitininkų sendraugių.

Televizijos 13 kanalas
organizuoja naują programą — tarptautinį pasirodymą. Kas savaitę pasirodys atskiros tautybės su savo programa, tautiniais šokiais. Kuri tautybė labiausiai žiūrovams patiks ir kuri gaus daugiausiai laiškų, tai bus skiriama piniginė premija. Lietuviai kovo 16(5 v. p. p. pasirodys drauge su prancūzais. Tautinių šokių programą išpildė Marijos Žukauskienės vadovaujama grupė.

Mergaitės,
norinčios įstoti į skautes, prašomos kreiptis pas Aldoną Noakaitę MI 1-0532 arba Daivą Audėnaitę TA 7-9518, berniukai pas Romą Kezį AP 7-3244, Joną Ulėną GL 6-2688, Antaną Bobelį GL 3-6719.

Vytautas Mažeilis,
fotografas portretistas, savaitgaliais išvyksta fotografuoti į kitas lietuviškas kolonijas. Neseniai lankėsi Philadelphijoje, kur portretavo prof. Jurskį su ponia, dail. Staneiką, dr. J. Januškevičių, kuris turi 95 metus, prof. Kučą, prof. Salį, dr. J. Kaupo šeimas, p. Gasparienę, Impolevičių, Raugų, Mitalų, Macijauskų ir kitų šeimas. Praeitą šeštadienį fotografuodamas jis lankėsi Elizabethe.

[illegible] propagandą.

[illegible]
koncertas kovo 9, 8:30, Brooklyn Academy of Music; išpildomi Hindemit, de Falla, Brahmso kūriniai.

Kun. A. [illegible],
savaitę vedęs rekolekcijas tėvų pranciškonų vienuolyne, išvyko į Waterbury.

Pranciškonų rekolekcijose,
kurios vyko praeitą savaitę Brooklyno pranciškonų vienuolyne, dalyvavo pranciškonai iš Kennebunkporto, Greene, Toronto, St. Catherine ir vietiniai vienuoliai. Antrosios rekolekcijos įvyks pavasarį Kennebunkporte.

Adomas Galdikas
šį pavasarį rengia savo kūrinių parodą. Tai bus trečioji jo surengta paroda New Yorke. Parodai yra parengęs visai naujų darbų, į kuriuos įeina ir jo abstraktinė tapyba.

Aleksandra Merker Vitkauskaitė,
dailininkė, po šešių mėnesių kelionės Europos kraštuose, sugrįžo į New Yorką. Aplankė: Olandiją, Prancūziją, Italiją, Ispaniją, susipažindama su meno muziejais ir įvairiomis galerijomis.

Dail. K. Žoromskis,
kuris turi savo studiją New Yorke, statomi Marquette Parko lietuvių bažnyčiai piešia didelį paveikslą — nuo kryžiaus nuėmimą.

Moksleiviai ateitininkai
leidžia savo laikraštėlį — Jaunystės keliu. Vasario 16 proga pasirodė jo antras numeris.

Aidų žurnalas
šiemet skiria premiją už mokslo veikalą. Jury komisijai jau atsiųsta 5 rankraščiai ir viena knyga. Premijos įteikimas įvyks Waterbury gegužės 5 d. Ta proga rengiamas koncertas, kuriame koncertuoja solistas Vaclovas Verikaitis, Waterburio parapijos choras, vedamas prof. A. Aleksio. Su koncertu jungiamas ir motinos minėjimas.

Aidų žurnalo jury komisiją
sudaro: prof. K. Pakštas, prof. J. Puzinas, A. Vaičiulaitis, T. L. Andriekus, P. Jurkus.

Jonas Brundza,
vargonininkas, apie trisdešimt metų vargonininkavęs šv. Jurgio parapijoje Brooklyne, vasario 28 iš savo pareigų pasitraukė. Nauju vargonininku į jo vietą pakviestas Paul La Medica.

Amerikos Balsas apie lietuvišką TV programą

"Amerikos Balso" redaktorius F. [illegible] Jokūbui Stukui, vadovaujančiam New Yorko lietuviško radiofono vedėjui. Vasario 16 paminėjime [illegible] pasikalbėjime Algirdas Landsbergis, TV programos autorius, sakė norėjęs svetimtaučiams paaiškinti lietuviškąją sielą, kuri nerimsta svetimųjų priespaudoje. Programoje stengtasi parodyti lietuvių tautos erškėčiuotas kelias, nuolatinės kovos dėl išlikimo. Pateikta liaudies menas; drožiniai, raižiniai, dainos ir šokiai. Parodyti menininkų darbai, iš jų paminėtinas V. Kašubos "Rūpintojėlis" (Tėvo L. Andriekaus užsakymas). Gaila, kad Newarko TV stoties personalo lėkštumas neleido parodyti kitų 50 paveikslų, kurie turėjo ryškiau pailiustruoti pateiktąjį tekstą.

Landsbergis nurodė, kad pastatyme dalyvavo apie 50 žmonių, neskaitant kompozitorių ir poetų, kurių kūrinius dainavo choras. Būdinga, kad jų pavardės (K. V. Banaičio, J. Strolios, Br. Budriūno, Br. Brazdžionio ir Fausto Kiršos) buvo kartu išvardintos programą užbaigus.

Autorius ir režisorius Landsbergis "Amerikos Balso" pasikalbėjime išvardino savo artimuosius talkininkus: laikraštininką A. Šalčių, kuris kaip TV kursų diplomatas prisidėjo prie programos apipavidalinimo, chorvedį Algirdą Kačanauską, Jad. Matulaitienę, čiagimę Dianą Mockeliūnaitę, St. Dziką, kuris skambino kanklėmis, ir kitus. Jų vardu užtikrino, kad visi šie žmonės su didžiausiu malonumu dirbtų šitokį darbą naujajam Vilniaus Televizijos Centre.

Tam pačiam pasikalbėjime Jokūbas Stukas pasižadėjo ir toliau nenuilstamai kelti Amerikos visuomenėje daromą skriaudą Lietuvai tikėdamasis, kad tokia sekanti proga būsianti birželio mėnesį, kada pabaltiečiai minės savo kraštų pavergimo metines. Jis nurodė, kad tokia programa jam kainuojanti tarp 900 — 1000. Jis prašė lietuviškąją visuomenę prisidėti prie išlaidų padengimo.

Apreiškimo parapijoje
Pelenų dieną pelenai bus barstomi po kiekvienų mišių ir vakare po Graudžių Verksmų. Gavėnios metu pamaldos bus tokia tvarka: trečiadieniais 7:30 v. v. ir sekmadieniais 3 val. p.p. — Graudūs Verksmai, pamokslas, palaiminimas. su Švč. Sakramentu. Penktadieniais 7:30 v. v. Kryžiaus keliai, palaiminimas švč. Sakramentu.

NEWARKO LIETUVIAI prie miesto savivaldybės namų, kur buvo iškabinta, kad lietuviai švenčia Nepriklausomybės paskelbimo 39 metų sukaktį. B k. į d.: Andrius Salvest, Ieva Trečiokienė, Kristina Korbert, Kazys F. Paulis ir Albinas S. Trečiokas.

Gubernatorius pas Newarko lietuvius

Newarko mieste, kur gyvena nemaža lietuvių, vasario 16 proga prie miesto valdybos namų buvo pakabinta didelė iškaba, skelbianti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Iškaba išbuvo tris dienas. Miesto majoras taip pat paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Vasario 17 šv. Trejybės bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Robert Treat viešbutyje įvyko pats minėjimas, kurį atidarė Ieva Trečiokienė, programos rengimo pirmininkė. Tolimesnei programai vado vauti ji pristatė adv. Andrių Salvest.

Pagrindinę kalbą lietuviškai pasakė Vytautas Vaitiekūnas, Liet. Laisvės Komiteto narys iš New Yorko.

Minėjime taip pat dalyvavo New Jersey gubernatorius Robert B. Mayer, palydėtas miesto majoro Leo Carlin, miesto tarybos nario P. Gordon. Jie visi pasakė sveikinimo kalbas.

Gubernatorius Robert B: Meyer dalyvavo su savo žmona, kuriai Ieva Trečiokienė įteikė dovanų gravius lietuviškus gintaro karolius.

Minėjimo metu aukų surinkta per 400 dol.

Newarko spauda (Newark Evening News) aprašė minėjimą ir įsidėjo nuotrauką, kaip Ieva Trečiokienė dovanoja karolius gubernatoriaus žmonai.

CAMBRIDGE, MASS.

Susituokė
Vasario 19 lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė Petras Raškauskas su Paulina Malinauskaite ir povestuvinei kelionei išvyko į Bermudą. Vasario 20 susituokė Robertas Lenkauskas su G. Bergeroniute.

Liet. kat. klubo
paskolininkų susirinkimas įvyko vasario 20. Buvo svarstoma, kaip padaryti naujus pagerinimus.

A. ir P. Dubauskai
minėjo vedybinio gyvenimo sidabrinį jubiliejų. Dalyvavo giminės, draugai ir pažįstami.

Kat. Moterų Sąjungos
ketvirtos kuopos susirinkime vasario 24 paskaitą skaitė p. Kulbokienė iš Bostono.

Vasario 16 minėjime
pagrindiniu kalbėtoju buvo Antanas Kneižys iš Norwood, Mass. Taip pat kalbėjo kleb. kun. Pr. Juškaitis ir kit. Surinkta nemaža aukų, kurios pasiųstos Federacijos centrui. Taip pat liet. parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už kenčiančią Lietuvą.

"Whist Party"
Liet. Kat. klube būna šeštadienių vakarais.

Miré
Vilhelmas Kreivis. Palaidotas vasario 27 iš Švč. Sakramento bažnyčios.

Apie katalikišką spaudą
buvo aiškinama mūsų bažnyčioje ir buvo raginama ją remti. **Karšt. Patr.**

BOSTONO ŽINIOS

Papasakos pergyvenimus
Kovo 7 d. 7:30 v. v. įvyks šv. Petro parapijos sodaliečių pamaldos, po jų susirinkimas salėje po bažnyčia. Sesuo daktarė M. Visitation papasakos apie savo 8 metų darbą Sumatros saloje, slaugant raupsuotuosius. Paskaitoje gali visi dalyvauti.

Pelenų dieną
pelenai bus barstomi šia tvarka: po kiekvienų mišių, 3 v. p. p. ir 7:30 v. v.

Mirusieji
Po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje palaidoti šie asmens:

Jonas Gritė (vasario 16) 68 m. Velionis mirė veteranų ligoninėje Worchester, Mass. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas miesto kapinėse.

Kazimieras Judeikis (vasario 18) 72 m. Velionis gyveno 632 E. 8th St. Nuliūdime paliko žmoną, 4 dukras ir 2 sūnus. Palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, Malden, Mass.

Antanas Pivariūnas (vasario 22) 82 m. Velionis gyveno 14 George St., Mattapan, Mass. Nuliūdime paliko žmoną, 3 dukras ir 4 sūnus. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Vladas Kilmonas (vasario 22) 66 m. Velionis gyveno 55 Dwighd St., Boston. Nuliūdime paliko seserį ir brolį. Palaidotas šv. Juozapo kapinėse.

Petronėlė Vyšniauskienė (vasario 25) 74 m. Velionė gyveno 227 D St. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir du sūnus. Palaidota šv. Kryžiaus kapinėse, Malden, Mass.

Jieva Skrickienė (vasario 26) 65 m. Velionė gyveno 905 E. Broadway. Nuliūdime paliko dukterį, 3 sūnus ir du brolius. Vienas iš jo brolių yra kun. Feliksas Norbutas, Norwood liet. parapijos klebonas. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Konstancija Kuncevičienė (vasario 28) 65 m. Velionė gyveno 632 E. 3rd St. Nuliūdime paliko vyrą, dukterį, sūnų ir brolį. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

BOSTON, MASS.

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANdrew 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Income Tax (business and individual) reikalais kreiptis į
Frank Dimas
PUBLIC ACCOUNTANT
INSURANCE BROKER
Įstaigą 764 Cypress Ave.,
Ridgewood 27, N. Y.
(du blokai nuo
Myrtle Ave. stoties.)
Įstaiga atidaryta
kasdien nuo
3 v. p. p. iki 9 v. v.
ir šeštadieniais nuo
10 v. r. iki 6 v. v.
Tel.: EV 1-4774;
MI 2-4076

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

William J. Drake-Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAmaica 6-7272

INCOME TAX — kitokių mokesčių, pilietybės bei kitais reikalais Jums patarnauja
VYTAUTAS VEBELIŪNAS
Accountant & Tax Practitionier
100—21 89th Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VI 6-9029
Darbo valandos: Treč. Ket. Penkt. 6 P. M. 9 P. M.
Šeštadieniais 9 A. M. 6 P. M.
Patartina telefonuoti prieš atvykstant. Klijentams paprašius, patarnavimas vykstama į namus ar prekybos vietą.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BIELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
[illegible]

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui
kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biznis ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreiptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Juozas Andriušis
87—09 Jamaica Ave. Woodhaven, 21, N. Y.
Virginia 7-4477

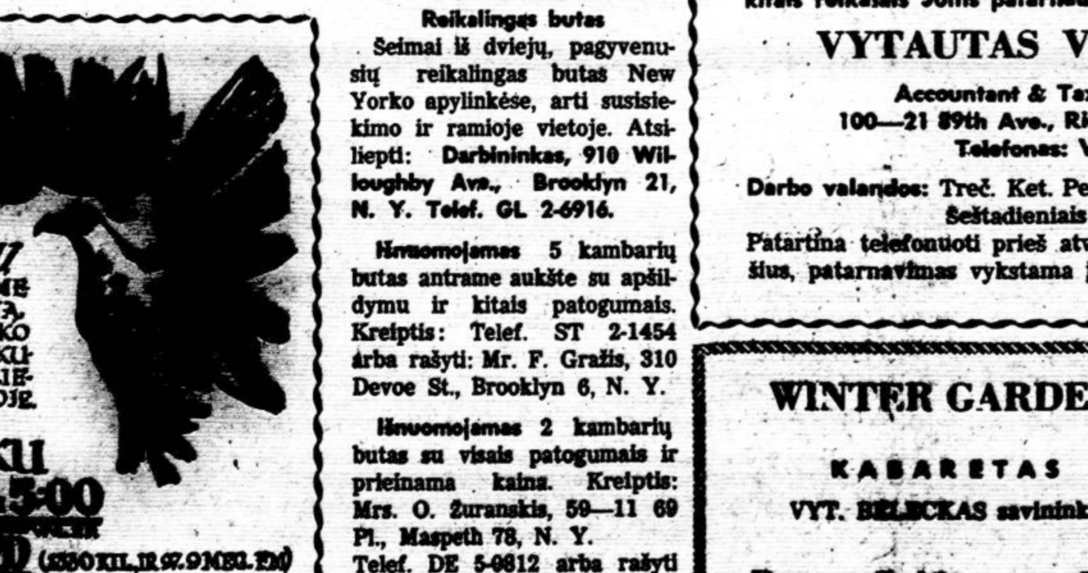

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA JAU 16 TUS METUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ LIETUVĮ DIDŽIOJO NEW-YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KURIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.
DABAR NAUJU LAIKU
ŠEŠTADIENIAIS 4:00—5:00
STOTIS WEVD (1330 KIL. IR 97.9 MEG. FM)
DIREKTORIUS – JOKŪBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE N. J.
WA 6-3525

Reikalingas butas
Šeimai iš dviejų, pagyvenusių reikalingas butas New Yorko apylinkėse, arti susisiekimo ir ramioje vietoje. Atsiliepti: **Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Telef. GL 2-6916.**

Išnuomojamas 5 kambarių butas antrame aukšte su apšildymu ir kitais patogumais. Kreiptis: Telef. ST 2-1454 arba rašyti: Mr. F. Gražis, 310 Devoe St., Brooklyn 6, N. Y.

Išnuomojamas 2 kambarių butas su visais patogumais ir prieinama kaina. Kreiptis: Mrs. O. Žuranskis, 59—11 69 Pl., Maspeth 78, N. Y. Telef. DE 5-0812 arba rašyti

Stephen Bredes Jr
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083